

308767

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3.
నంపుటము. 3.

జెన్న పట్టణము 1916 నంబి జూన్ నెల 22 వ తేది గురువారము
న శ నా మ స ం వ త్స ర శ్వే త్య మా స బ హు శ స త్త మి 2.

NO 70
నంచిక 20

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే వ్రాయఁబడినది

వెల 0.4-0] [హాట్టిజ ప్రత్యేకము

ఆంధ్ర సత్రికా కార్యాలయము
7 తిరుకెటి వీధి, మదరాసు.

అతివృష్టకాలమునకు తగిన శిశోరాధని వారణి యేది?

మన చందనాది తయిలము

ఈ తయిలము వారమునకు రెండు తిదనలు ప్రాతః
కాలములో రాముని స్నానముచేసేయెడల పిత్తవీర్యదిగున,
కన్నులుంటు, కపాలవృష్టం, బంటితిలనొప్పి, తలతిగులు
వెంటుకలు రాలలు, శమనమవునున్నది. తీక్షణతైన బుద్ధి
కలుగును. క్రమము దర్శన 1-కి రూ 2-0-0

ఇదిగాక మాత్రమే నువావన కిక్కిరొడియు నువావన
దున్నును. కొబ్బితుగును, నుగంధ స్నానపాదీ, శేఖరము
చందఃపత్రదళ, అరగబా, కేసరిపత్రదళ, పువకు, జవ్వారి,
అంబుగ, మొదలైన వస్తువులు దొరకును. క్యాటలాగు కాని
సిద్ధివారే వ్రాయవలెను. కే. ఆర్. వి. అంబు కో,
455 నువావన వ్యాపారము, మండకోణము.

K. R. V. & Co PERFUMERS, KUMBAKONAM.

శారదాంబ

ఇది

స్త్రీధర్మబోధినియను నాటకము

శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.

సంఘమురాచారసంస్కరణమునకు చూర్ణ
మిందు జూపబడినది. అందరును జదివి ఓర
వలయును.

8 అణాలు వెలగలది 4 అణాలకు పంకబడిన
పోట్టిజ ప్రత్యేకము.

విరునామా:—
ఆంధ్ర సత్రికా కార్యాలయము,
7, తిరుకెటి వీధి,
మదరాసు

భూత, ప్రేత, విశాచ, పీడ నివారణ. బాలగ్రహ, అకాల మృత్యు సంహారణి.

వెల రూ. 1-4-0. **దేవదత్త విభూతి** తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

హనుమంతంబును నీ విభూతి మంత్ర యుక్తముగా నొక ఈశ్వరోపాసనచే సమకూర్చబడిన దళితులే
సాధారణముగా చంటి కీడ్డలను, నూతికా గృహములను, మనో దుష్టములను శ్రీ పురుషులగు అశ్వినీ
దేవి యగ్రహారాధనను నివారణచేసి సౌభాగ్యవంతులగు నొనగ్గులతో జనుభవయ్య, బంధవిమోచన, కలహ
కాంతి, సర్వగ్రహ కాంతి మొదలగు మనోబాంధవులను సిద్ధిచేరి, ఈశ్వర భక్తి నుండు అనురాగ వంతులగు,
విద్యార్థులకు భారతీయ ప్రాచీనము జేతుగలుగును. ఇట్టి ఆధునిక ప్రాచీనమైతియై, స్వ ఆత్మ కాంతి
గాయనియు నగు నీ దివ్య విభూతిని విశేషలక్షణములతో నువావనమున అభివృద్ధి సిద్ధి గాంతును.
దీ కి సంబంధము లేదు. ఇందును పురితంబుగా మహాజనులు భక్తితో నిచ్చు దీప్యమును ఈశ్వరార్పణముగా
నీవ వారాహులు సంరక్షణకుగాను వినియోగించవలెను.

ఇదిగాక ఈ మహాదేవత్రయమున ఎట్టి ప్రతిఫలములు కోరకయే యోగశక్తిచే
గ్యాముని నివారణ జేయవలెను.

473 చిరునామా:— మహాదేవత్రయము, శికింద్రాబాదు.

13-6-6 Devar's Divine Healing Elysium; Secundrabad, DECCAN.

దయయుంచి యిటు చూడఁడు

1. నిత్యకర్మాక్షయము— సర్వరాంధ్రభోగియగును. ఇందు
స్నానసంధ్యాకంఠకాది ౪౦ విషయములుగలవు. ౧౨-౦-౦
2. ,, గిరభాగము సంస్కృతాంధ్రభాష్య సమన్వితం. ౦-౦-౦
3. ,, శ్రీశైల త్రగ రత్నము. ,, ౦-౬-౦
4. నూగవాసిష్ఠ రత్నములు— సాంధ్రతాత్పర్యము. ౦-౦-౦
5. హతయోగ ప్రదీపి— టీకా తాత్పర్యసహితము 3-౦-౦
6. యోగపాఠం జలము— సాంధ్రతాత్పర్యవివరణము ౧౦-౦-౦
7. రాజయోగరత్నము ,, ౨-౦-౦
8. అభిరేఖ్యతాత్పర్య— తొట్టి నెడ్యము. వచనము 3-౦-౦
9. ,, అభిరేఖ్య విర్య ,, ౪-౦-౦
10. శోగాశోగ్య విశేషము ,, ౦-౬-౦
11. ఆర్థికమంత్రము— సర్వరాంధ్రభోగియగును ౦-౧౨-౦
12. తీర్థశాస్త్ర మహాలక్షణము— ,, ౦-౦-౦
13. భక్తివిజయము— వచనము, రభాగములు 3-౦-౦

వలయునామా:— మానేజరు స్వప్నకృష్ణాశిని,
407 గుంటూరు ౧౦౦ ప్రా. వీధి.

Silks! Silks!! Silks!!!

అంత్యంబా!

కాశీలోని హిందూ కలెజ్ లోని ప్రధానము అందమగు వస్త్రుల : ఖిషింపుచున్నది. ఇతలు తమ కోరికసాందర్యము
వస్తువులను కనువులతో జతు వినియోగించుచున్నాడు. ఈ కోరికను అందములైన వస్త్రులతో మనము ధరించు
చున్నామి. ప్రసిద్ధమైనవి అందుచే జోకయోగముగలవును. మా స్వలాభము కొఱవిన, జపాన్, నూరత్, వెంకటాచల
మొదలగు స్వములందఱి మేలెనవలె తెప్పించి అనేక అందమైన అంతులలో (కెల్లంపు, గోంపు, దక్షిణాచలంపు,
మామిడి పు, దిండికల్ అంపు, గోర) ఎక్కువవాణ్యము, తిలుపు, తిరుపు, పూపుగల, ఖండువాలు, చీరలు, పంచ
ము, కొటతాళు, తిలకడ్డలు లోనగుచున్నాము. ఇదివరలో మావద్దట్లు ఖరీదుచేసిన వారిలో
ముఖ్యమంది మాకు చేసిన యోగ్యతాభిముఖ మేము తయారుచేయుచు బట్టయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము.
వలయునామా ఈకింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఖరీదు	వెడల్పు	పొడవు	ముగింపు
	అంగుళాలు	గజములు	
12-0-0	47	3	నూరత్ పట్టు ఖండువా తెలుపు, గోడెన్ కలరలోను
10-0-0	47	2	నూరత్ పేక ఖండువా, తెలుపు గోడెన్ కలరలోను
7-8-0	47	8	జపాన్ పట్టు ఖండువా తెలుపు
11-4-0	27	5	నూరత్ పట్టు కలరడ్డ, తెలుపు గోడెన్ కలరలోను
11-4-0	32	5	నూరత్ పేక తిలకడ్డ, తెలుపు, గోడెన్ కలరలోను
8-12-0	32	5	జపాన్ పట్టు తిలకడ్డ, తెలుపు.
8-0-0	54	1	జపాన్ పట్టు కొటతాళు, తెలుపు.

ముప్పన సోమరాజు, వెద్దాపురం, గోదావరికల్

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుపాఠశాల వస్తువులను, వాటిని నాకుటలను
జూచి తరిగియున్న విద్యార్థులకు మోటారుపాఠశాల ఎల్లు రభా
అనో యేయోగములు యేయోగములను అనో యే
యోగములను స్వల్పముగా చేయు రిపేరులను యోగములను
ఇట్లు అభ్యాసభార్యముగా ఈపాఠశాలలో, మోటారుపాఠశాల
వొకవల్ల నేర్పించవలెను. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించ
వల్ల మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిచ్చించి ఉంచవలెను,
అందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలెను.

తిరిగి కొనుగోలు వాల్లె వెల 16 వేల నుండి ప్రారంభించవలెను.
కొనుగోలు చేసెదలదిని విద్యార్థులు వాన్ 31 వ వేల గా
అంతకు మించుగ గాని దరఖాస్తులు చేసికోవలెను. ఈ
వారి విద్యార్థులు కోరినవో నిరసించుటకు తా నొకరిగలరు.
ఈ క్రింద సుదహరయవారికి ప్రాప్తిగలదు.

41) గ్యాలీ అండ్ కో, ప్రాప్తి, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

I
నర మేధమాలు.

శ్రీ విక్రమదేవ వర్మ.

నియోగ-వెదిక సమ్మేళనము!

ఈ శిష్యులతో నాక విశేషమును వ్రాసిన వ్యాసము
 నుంజులకరము. వైదిక-నియోగభేదము లెప్పుడు వచ్చినవా
 యగు వివాదము జరగవలయు. చెందుజేల వత్సరములకుఁ బూర్వ
 మే నున్న యులఁ గూడఁ బ్రమాణము అన్నది. కాని ఈవిభేద
 మందొకటి జేయుట మాట్లాడవచ్చును. ఈ వత్సరమునకు
 కాశ్మీరముఁ బూర్వముఁ జేయుట విధియు. కాని ఈభయము
 మలలందుఁ బట్టదులలకాముములుగ నుండుట సత్యము. అవి
 నశింపఁ మాట ఆ తరంబై సత్యము! ఇగ్గిమ వచువుకొనిన
 కొందఱు నాగతు లివత్సరమునకు సంసిద్ధులైనవారికిఁగలవ
 నామాఁజులేదు. వర నాగరితులు సహితము మాటజేగాని,
 పశువులగు వాంధ్యము కలుపుకొనేడు. ఎక్కడైన నొక
 జిరుకు అతిశయాభిమ వివాదము, లెనను, అవి విరిగి
 వివాదములతోనో, యుగుతులే వివాదములతోనో చేయు
 న్నునది. అవి లెక్కఁగ జేవు. ఇరుగుతుల వారిలోను. ప్రమా
 ణము దీర్చి కడ గలయును కొందఱు నియోగులు వైదికులకు
 వత్సరమును జేయున్నారు. వైదికులు నియోగులకు అర్పించుట
 గాఁగారు. ఇ యియే గాక వైదికులు నియోగులను. మహారాజ
 శ్రీశ్రీ సంతోషించుచును. నియోగులు వైదికులను బ్రహ్మశ్రీ
 వత్సరము నియోగించుచున్నారు. సనాతన ధర్మమునకు
 బాంధవ్యమును కాపింప బ్రహ్మశ్రీ గారు సహితము తమ
 వ్యాపారముల నియోగులకు మహారాజ శ్రీశ్రీయును, వై
 దికులకు బ్రహ్మశ్రీ యనియు, సంతోషించుట లేకలేదు.
 కాబట్టి వత్సరము గాక వైదికులను అనుసరించుటయు
 సహితము తమవ్యాసే. వైదికులు నియోగులను అప్రా
 మాణ్యులగుననియును వాడుటయు సమభరనిధిమే.
 ఈభేదమును తాకిత వ్యవహారములకుఁ బ్రాకి ఉన్నవర్ణము
 నకుఁగల నలవరఁజేయుటయు సర్వజనవిదితము. పారంపర్య
 ముగఁ బ్రాకిమనోహరమునఁ జేయఁబండు లెన్నియో గలవు.
 కాబట్టి ఈవత్సరమును మఁబోద సామాన్యులు పత్తి
 కాతరములకై నెరిగి బ్రహ్మశ్రీచింతన అగణితకొదన మగును.
 మహామాట అనియ వినివారలే అగును. వినినను తమసానించెదను.
 ఈవత్సరమును అసంభరమునయే నానమ్మకము. ఒకవేళ
 ఇనువాదులగు రెండు వైషమ్యములదెగి, ప్రాతికలిగి, కలసి పని
 చేయుటకై నను కొంతకాలము పట్టును. ఇందులకు ఇప్పుడు
 సామాన్యులతోనికి వచ్చుచున్న సనాతన ధర్మసభలు తప్ప

ఆంధ్రుల కోరిక విన్న పక్షం.

కర్తవ్యము.

తెలిసిన అవకాశములు లేవు. ఇక్కడ నైసమ పూర్వార్థపరా
యజులతో సుప్రసిద్ధులు, పండితులు పూజాశీలినిగా గాని ఇం
కొక పుష్కరకాండై నను కార్యరూపము కనిపించడు. తేనీచో
మామూలుగు భిక్షువొండగు. మీరు మిక్కిలి ఉపద్రవక
రమగు శేషా! మోక్షనాథం వేంగోపాలరావు.

చేతన.

ఏలమువేయబడు సరకుల జాబితా మదరాస్
అండు సదరక్ మరాటా రెయిల్వే జనరల్
ట్రాఫిక్ మానేజరు ఆఫీసులో పుచ్చకొనవచ్చును.

ప్రకటన

భూమిలున్న గ్రామములు.

1. జీవగుంట. 2. కలవర. 3. నిడదవోలు.
4. బొమ్మిడి 5. జల్లపాలెం. 6. అట్లపాడు.
మకాం, జీవగుంట } జీవగుంట శ్రీరాములు, రిజిస్టర్.
24-5-16

476-17-6-16

476 -17 -6 -16

అలంకారశాస్త్ర విచారము.

గ్రంథకర్త : కురుగంటి సీతారామయ్య.

ಪೆಲ. ೦೩-೪-೦.

వలయువారీ క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి
తెప్పించుకొన వచ్చును.

చిన్నకుల మలి కాకునానా (సి),

479-17 6-16 వేమూరు, గుంటూరుజిల్లా.

చాలా శ్రేష్ఠమైన ముక్కు-పొడి.

పలనా 1-కి రూ. 0-1-8, వీశె 1-కి 3-0-0

సూర్యంధ ముక్తవాహి

బుద్ధి 1-3 0-4-0 దక్ష 1-3 2-0-0

మువారు క్రింది విల్లాపమునకు. పూర్వము.

• పాన్పురంగ మొదలియారు,

ప్రస్తుతాత్మ సం. 175, మద్రాసు.

మదరాసు పీల్చుపార్కు వ్యవస్థాపక సభము

శ్రీ చక్రవర్తిగారి జన్మదినమున ప్రచురించబడిన కారవర్తికముల పట్టికలో పేరు గానక ఆశాభంగము మొదలవారిలో నొకరు.

హైందవ విద్యార్థులు.

నర్జాన్ పుద్గాప్ గారి యభిప్రాయము.

కడకన శనివారము జరిగిన కలకత్తా ప్రెస్ మేజిస్ట్రేట్ కుమార్తె వారి ఆహ్వానమునకు హాజరయిన శ్రీ చక్రవర్తిగారి ప్రసంగమును ప్రసంగించిరి :-

నన్ను గౌరవించినందుకు మీకు కృతజ్ఞులను. కార్యం తరచుగా నా కత్తులు చేసేదిగలవలయునని నాకు తెలుసు. ఇది నిన్నుం కత్తులుగా సాంఘిక సేవ; కాని దాని నెఱవేరున సర్వోత్తములుగా గాంధీజీయే. ఒక స్నేహితుడు పార్థివములతోను విద్యార్థులయొడగల యభిప్రాయము చేతను సేనిత్రుడికడను రావలసివచ్చినది. ఇటీవల విద్యార్థుల విషయమై విశేష ప్రయత్నములు గానించుచున్నందున, నుభవతరముగ రావలసివచ్చింది. ఇతరస్థలములలో కంటే, ఈ విద్యార్థుల విషయము నాకెక్కిన యానందము గానున్నది. ఎంతవలననగా, మీ సంస్కృత శాస్త్రమును న నాదింపబడిన బాల బుద్ధి సమేతము, యువ జనము విమర్శకులు, వ్యక్తిత్వములు. విశేష సంభాషణలకు జనుట వెళ్ల వెరుగుకొలది అధికావలసను ప్రకటించితిమి. కలనకు వై రెండుగురులను గోల్పోయితిమి. ఒక వారమునందులకు ముందు, ఎండ వేడిమికి తాళలేక తాళలేక, ఇది విశేషములే మనము. నిశ్చయముగా ప్రతి తా ముట్టించున నమ్మదరని జవాబు చెప్పి, హైందవ విద్యార్థులు నిశ్చేతనముగా' యని యడిగితిరి. 'వారి నే యాశ్చర్యించి యున్నాని నామిత్రుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. 'వారి నే విశ్వసించియున్నా'ని నేనంటిని. ఇటీవల విద్యార్థులు విశేషముగా విమర్శించి బడినారు. కాని, ధర్మదృష్టితో చూచునెడల, వారందుకై నిరుత్సాహుడవలసిన పనిలేదు. వారినిబట్టి నామిత్రుడు నాకేమియు దిగుట తోచకున్నది. ఒకానొక సంస్కృతి లోకోత్తరమనిచి ప్రపంచమునకు తో పరహితులయిన జేసినారే; పరిమానించులేదు. ప్రతినర్థమునందును కొన్ని లోపముల కవకాశమును. దోషము కన్న గుణాధిక్యముగా కలదా లేదా యది మాత్రమే విశాల హృదయులు విమర్శింపలేక.

విద్యార్థులయెడ లోపములు గలవు. (ఎవరియెడల తేలు?) కాని, ఈ లోపములు క్రిమాంకిత ఆత్మగౌరవము మొదలగు కొన్ని ధర్మగుణముల సంబంధించి. వారు సంపాదించిన యీ గుణములు ప్రతిపాపాత్రితులు. ఈ లోపములు పోవలెని యందమును సాధించుటగా కోరెదను. కాని, జనులుగాను సేవ సేవాపరాధులుగాను ఆత్మ గౌరవ హీనులుగల నుండుటకంటే, వామిట్లు నేను, వారా లోపములను గలిగి యుండుటే యుచితమని తలచెదను. భూవికలమునందలి మహాత్మ్యమునకు ప్రారంభదశ నాతడు విద్యార్థులయందు చూచెను. ఆవిశ్రామమునందు విద్యార్థులే ఏర్పరిచి రని వినుట కాలక్షేపము చాలనిం తనించెను. ఇది స్వాతంత్ర్యమునకు నుత్సాహమునకు మూలకము. కుమారభావమును మరింత నుంపుగ గ్రహించుటకు సదభిప్రాయము గలవారేర్పరచిన విధానములలో నిదియొకటికాదు గాని తాము చేయవలసిన దానిని మాత్రము విద్యార్థులు వాడుగా నిరూపించు కొనలేదు. ఇట్టి భారతీయునిగా మదిరములు(క్రైస్తవులు) భారతీయ జీవన భావములకు నిదానములుగా భారతీయకై సంజ

కములుగను ఉండవలెను. విశ్వము ధర్మదృష్టి (తత్త్వి)నిభిమును, క్రతిహాస వ్యక్తియు నా మహాశక్తియు దంశముగాన మానవత్వపుల్కియు నా విభిచునునకు తావలములై యున్నవి. ఎట్టి దైవసంకల్పమున వి విస్మయపరిచివో ఆ విధానము వారు సక్రమముగ ననుసరింపవలెను. అని నానగూర్చు ఘోషి ననుసరించి మానవత్వకై కావలసిన పనిచేయవలెను.

వారు విదేశీయుల పెద్దరి ననుకరింపరాదు. భారతీయులుగ నే యుండవలెను. తమప్రాయముల వాద్యమును కళలను తత్త్వ శాస్త్రమును మతమును వదిలి వానికనుగుణమున మామృతముల కలుగచేసికొనవలెను. పితృవేదములను ముందుగా తీర్చవలసియున్నది. అట్టిపితృవేదములను మనములక్ష్య పరచినవో వాడుమనకు తోడ్పడదు. కాన నెల్లవారును తమ యాత్మకు తమతమముఖార్థముగ ననుసరింపవారు కావలెను. మరియు వారు గౌరవించుట గోరదున్నాడు గాన స్వతీయులకు తెగ తును స్వభావమునకును ఆనుగుణ్యమును రీతిని నూతన గుణములు కలుగుటకు వారిని ప్రోత్సహించు వారిని విద్యార్థులు గౌరవించవలెను. దాస్యానుకరణముతో గూడిన అంగడిలో బడివెళ్లవు మృకొని పాతబట్టలను తోడుకు కొనుట కిది వేలముల విలక్షణమైనది. ఒకపాతకాలలో విద్యార్థులకొర కేర్పరుపబడిన పత్రికాగ్రంథముల పట్టికను నేటికొచ్చుచున్నది తటస్థమిది. వారిని చదువువారు భారతీయబాలురని నూడొపవడిన గ్రంథము వానిలో నొక్కటియును గూడ నాకు కనుబడిలేదు. విదేశీయులనుగూర్చి వారు చదువుటకు విదేశీయుల సహాయమును వారు పొందుటకు నెట్టియధ్యంతరమును లేదుగాని స్వతీయులు మాత్రము వారేమరగూడదు. ఇతరవిద్వంసులని వారుగ్రహించివు దిది యన్యముగాక స్వతీయులే ముందుగా వారు దానినుభవమునకు తెచ్చుకొనవలెను. ఈరీతిగా భారతీయకైయు జ్యోతిశము కాగలదు. అట్టి జ్యోతిశమునకు కారణముగలగుంధములు మురింత తేజస్సు జనుములు కాగలవు. అట్టివో నితరలవలన నిగ్రహింపబడవలసిన వారిని గ్రహించుట చే సంహితమును భారతీయగృహ మేర్పడగలదు. క్రతివ్యక్తియు ను తానొక కై నిదా నమనని యాన భవమునకు తెచ్చుకొని స్వతీవాభిప్రాయ స్వతీవాభిప్రాయ దృఢముగ సంకల్పించుకొనిలెను. ప్రస్తుతము హిందూజాతియు కాశ్యోక మొనది కైవర్తకముల మతము, ఆస్తియొక్క రెండవిభాగములు ఇతరులకన్న నెక్కియుగ వాదింపకై గ్రహించి యున్నాడు. కైయునిగా భౌతికమని నాతిలంపు గాదు. ఇట్టియు పదేశమును నేను చేయవలసిన యావశ్యకత యున్నదనియు తత్కర్మమునుచున్నందులకు నేను చాల సంకీర్ణమయిన్నాను. నేనీదేశమున నివసించు భాగ్యమునకు నాయకొనిన 25 విత్తములలోను అత్యుత్తము క్షేత్రాల హా చ్చిందని నుడువులకు నాకు చాల సంతోషముగ నున్నది. నేను భాషనీతిని గ్రహించుటకు నిరంతరము ప్రయత్నించుచున్నాను. నేను దానిని విద్యార్థుల కిరీడులయందును మానవ మాలయందును గ్రహించగలిగియు మరెవరుచును గ్రహించగలిగి యుండునెను. విశ్వప్రద్యమునందు మీరు ప్రద్యమయినది యధార్థము భారతీయ కథనముగ నుండవలెను. కాన నేదాధ్యయం ప్రారంభ నమమున విద్యార్థులు గురునమృతమున ననుసరిం ప్రార్థనగా నెల్లవారు నిరంతరము నున్నవగును. ఈశ్వరుడు మనల నిలుపుతూ కావాలిగాత. ఆతడు మనకింపురము తోడ్పడునుగాత. మనమిరువురమును మన కక్షిం తమును వినియోగపరచి పనిచేయుదముగాక. మనము చదువు దానిని హృదయము చేసికొందుముగాక. మనలో వివాదము లేకుండుగాక అని ప్రార్థింపదగును.

అతివాల్మీకి రజస్వలా వివాహములు

చ. నరసింహ రావుగారికి సమాధానము. కనుకై మార్కండేయకర్మగా రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.-

మతసంబంధములగు వివాహాది విషయములను గూర్చి తమతమ స్వేచ్ఛానుసారము సంస్కరించవలయునని ప్రయత్నించి నిరుత్సాహులము చాతాశులయిన మననవనాగరిక శిక్షా మణులు కొంతకాలమునుండి తమ చేతులపడిన సంస్కారములన్నియు శాస్త్రీయములే యని చెప్పటకును ప్రకృతమునకు సంబంధమున్నదో లేదో అని అయినను కచారితక ఏదియో కొన్నిశ్లోకములు చదువుటయు వానికి తమకు దోచింపగలదు. చెప్పి శాస్త్రవిశ్వాసము గల వారల ప్రమింపచేయుటయు మొదలు వెట్టినుట సంస్కృతభాష నెఱిగిన వారలకు వికరమే. ప్రకృతము, చట్టి నరసింహ రావుగారు ఆహ్వానము చే ఆవలించివారు. అయినను దీని వారు బుద్ధిపూర్వకముగ చేసినవారలు గాదు. ఏలయును బుద్ధిపూర్వకముగ సవాతన ధర్మమును చెడగొట్టవలయునను తలంపుతో ఆశ్చర్యముగా వారు "పురుషార్థ ప్రకాశము" అనుపేరుతో పూర్వోత్తర సంకల్పముల గతునింపక వ్రాసినగ్రంథమునండి కొన్నిశ్లోకములను మంత్రముల నడవారిందివారే గాని నరసింహ రావుగారి నిషయములో అభ్యవేదాది గ్రంథములను కంఠామూవకీ దని నిష్పయముగా చెప్పగలను. సత్యమునే గ్రహింపవలయునను తలంపుగలదే ఉదహరించిన మంత్రములను క్రింద విషయమునకును సంబంధము గలదో సంస్కృత మెట్టిగిరి వారి నడిగి గ్రహించుట మంచిది. నాల్గవేదములను శుభా మ్యముగ ముద్రించింది పలయునెవల నే నొనంగెదను. పూర్వోత్తర సందర్భముల నడవారింది వైచరములు ప్రకృతివిషయమునకు సమాకాయలు కావు. అయినయును వాగ్ధిని విషయము చాలవెరుగును. విషయమెట్లున్నను ప్రతికాధిపతులు ముద్రించక. ఏలతీకా సంపాదకరైండు ముద్రించెనని వాగ్ధానము చేసియెవల వాయుటకు సిద్ధముగా నున్నాను. తమవార రావుగారు ప్రకృతియునకు సంబంధములేని "ఏరి దైవాద్యైత్యములో" మున్నుల వ్రాతలవ్రాసి యాక సామెతలె అట్లుట వాడిగాదు అని సిగమింది. ఆయా విషయములకు సంబంధించిన శాస్త్రముల నభ్యసించక వ్రాయు వారి వాగ్ధి లెల్లందును ప్రశ్నకు వైవాచికసమాధానమని వాగ్ధిచెబాడును. అతి బాల్మీకివాహ, రజస్వలావివాహ వర్గ లో ఈ వాగ్ధి వాగ్ధి ముట ఏమిసమయో!

అంధకైత్రా స్యుతి వితిభవలు, సభాధిపతులు, నుంబూతులొని కొండలు సుంసార్ల వామలు ప్రకృత్యమున అంధకైత్రాలో ప్రకటించిన విషయము నేను చెప్పి చారికి భిన్నముగా ఉన్నదని అంగీకరించుచుండ మర రావుగారు మాత్రము "నేను పూర్వోత్తర వామలులకు కోపముచెప్పినే నె" అని వ్రాసితిని ఆకంకించుచున్నాను. నాకట్టి భయములేదు. పూర్వోత్తర వామలులకు కోపముచెప్పిన భయములేదు గాని సంస్కృతులకు కోపముచెప్పిన భయము. ఏలనన తమ కనితరనిందించు వాగ్ధిలకును, చెప్పివి చెప్పితిని ఆకంకించుకొని వారివై సందర్భములే! వాగ్ధివామలు చేయుటకు మన రావుగారును, వామిత్రులును దిగియెడని యేనుడి.

రాష్ట్రీయ కాలమాన స్థితి. — ఈమే 17-న లేదో అంతమైన వారములో, పశ్చిమతీరమును వడ్ల కలు మిక్కిలి విస్తారముగా యెసినది; నీలగిరిలలో విస్తారముగా ముసినది. గంజాము విశాఖపట్టణము గోదావరిజిల్లాలో వానిగూడనినది; తక్కిన స్థలములలోతక్కువగాను సాధారణముగాను ముసినది, చేమకూరు వైపున సాధారణముగాను వాగుగాను ఉన్నది, కాని మూడుజిల్లాలలో ఆక్రమణకర్తల కొన్నిచోట్ల వాడిపోవుచున్నది. మఱికొన్నిచోట్ల ఇంకను వర్షముకావలసియున్నది. చుట్టెవల మెఱకవైపున ఒప్పితి యగుచున్నది. మొత్తముమీద పంటలు సాధారణముగాను యథాప్రకారముగాను ఉన్నవి. యథాప్రకారము వలె నెవరు మెఱకవైపులవారు పోతెవరుచున్నది. కొన్నిచోట్ల వాగ్ధి యున్నది. కతువుల యాశోగ్యము మొత్తముమీద భాషున్నది. నీటివనతికృష్ట గుంటూరు కడక కోయంబత్తూరు పశ్చిమతీరము నీలగిరిలలో నుత్పత్తి గానున్నది; తక్కిన జిల్లాలలోలేదు. సాధారణముగావచ్చి చాలకు కాని, ఎందుమేర మొత్తము మీద దొరకుచున్నది. కలలు యథాప్రకారము కలిచి యున్నవి.

ఒక ఆంధ్ర యువతిమణి

అన్నీ చే దిపించుకొని పాణిత్వాగము చేయుట.

నిజముగ జరిగిన సంగతులు.

“మనోహరా! మనమెప్పుటికి నన్ను? కావ్యముల నెల్ల త్రీపుని గడలేరువారు భవ్యులు. చిరకాలమునుండి యున్న సాహిత్య కృషిగాక మీరాద తత్వములను మనః పూర్వకముగ నొకటియు రోజునీ నేనియ పుణ్యమునాకు లభించును. కాదా! నేను భవ్యునిగా? అంకూడకు భద్రతలే నరకము కావుననుచును జాలదా! మీరాదతత్వముల కనెల బందములు. అంకూడ పుణ్యములోనూడ నన్ను భవ్యుని చేయును. నాకే నెలవొందును. తున్నమైన నీ నూతనరూపుల మీది పరిత్రుకు నూత్న దేహముతో మానసిక సౌధము ప్రదర్శించువాడు. నేనుభవ్యుని, భవ్యుని. నీచరికలై నురజమేమేను. కనుక ఆత్మహత్య మహాపాపము కాదు. విహిక వాంఛల త్యజించుటవానికి ఆత్మహత్య లెక్క కాదు. ఒకేలే నీవదలవెట్టికార్యము సాహసమై మోయమి, పొంగిపోయమి, దోష భూమిమై నై నవో కావ్యము తుమి తుని గా! ఇట్లొప్పుయ విదారముగు మరల మేల్చి కి సుధించుకుంటుగా!”

తనంతయున్నా మా సమయమున సరళవృత్తయ యగు నొక ఆంధ్రవానికి ఎక్కిననీసంగతుల కెందు దిభింపద? ఎడలొప్పును నీవకాదును? వృద్ధుడు విదారముగ వాగునెడలయినను ఒకటియుగం యావాలికి కలికలలు గాన, నీచరికలై నురజమేమి భూమిమై నై నవో కావ్యములతో భగవంతుని వారాధించును కేరీయం దివారమున రాత్రిపంతులైన భాద్రపదకుర్చు ప్రమా బుధ వారమున గుంటూరు జిల్లా అమృతలూరు గ్రామమునందు పాణిత్వము చేసికొనెను.

ఆంధ్రులగు గ్రామము తెలంగాణ దిక్షిమమున 10 మయళ్ళ మాయలనున్నది. కిన్నెలజలగు యెడల వేంకయ్య అనే ఒంకారయగ్రామమున దుర్బలించెడిది. సామాన్యులైనా సులలితగా వేంకయ్య గారు విశాలహృదయలు, శ్రీవిద్యాభి మానలు. ఓంకారము తమతా నము నందలిం దున్నది యెడలవే వేంకయ్య గారు మేలిగా వాడుకతో చెంది సంస్కృతాంధ్రభాషలకు చెప్పించు నచ్చు. ఒంకారమున కున్న అంద్య చెప్పించవల మనయి, పరిసరముల వివాహము చేసినాడనయి, వేంకయ్య గారు యింట్లెన్నియో భావము అందెనుగాని యవి నెరవేరకు ముందే వారు బలవంతమై. కాని వేంకయ్య గారు యాద ర్శమున కల్గి యు సోదరి యును తనతనయైనందుకొని ఓంకారమున కిన్ని యెడల వేంకయ్య గారు ఉన్నది. ఆమె వివాహమున కున్న అంద్యములు చేసినను తగినవారు దొర కుట కవికావ్యములకెడల. దీనికంతకు సంఘము వేమే గాని వారి క్రయతా భావము చెప్పవల మిటలేదు. తల్లిం ఘముం దెక్కావిద్య జరిపించారు లే... ఏ నాలుగువందలలో చదివినవానికి బోలెడుకట్టును కావలయును. అన్ని యు కడియ యుక్తరకున్నుల దొరకుటలేదు. ఒంకారము వివాహమున కిన్ని యెడల వేంకయ్య గారు ఉన్నది.

ఒంకారమున కిన్ని యెడల వేంకయ్య గారు ఉన్నది. తంబూలు వడగా వడగా, కల్లూరునుడలమున నొకసంబంధముకలనది. తనకు విద్యార్థులకు, వేంకయ్య గారు కొండెత్తవారును. మునుపు నాపుడి సంస్కృతము. రాత్రి పంతులైన క్రాంతి బహుళ న ప్రమా బుధమును ఒంకారమున, వీరికిచ్చి అచ్చతలూరు నందు మునుము చేసిరి. ఒంకారము ఆత్మసాంధ్యిక వల్ల కొన్నిరోజులకెడల ఉన్నతయవాలి భద్రతో అమృతలూరు వచ్చెను.

కొండెత్త వారుగాను విద్యార్థులు లకుటలే ఏ నలుగురో వచ్చి యున్నామీగ మాటాడిపోవుచుండి. ఒకనాటి యువయును. మామూలుగ చిన్ని వెద్దలు నలుగురువచ్చి వెల్లిం. భావించునకు లేవలసిన వేల్చెయి నాయకు గారును స్నానము నకు లేచిరి. చిన్న వెద్దలు నలుగురు మామూలు వెల్లిం ప్రవేశించి దొరికెనని ఒక పద చారిత్రు డొక ర గిరియను వెల్లి నాయకుగానికి తగ్గగా వారు చతురు ణాని యున్నారనిగాని సాయంకాలమున భార్యభర్త లిద్దరు నిసేదముగ కాలక్షేమముచేయుచుండినట్లు డా ప్రస్తావించు తెచ్చిరి. భర్తయ చాలసేపు బలియలుగిరి ఒంకార మాకాగి తమను చదువుకొని అభ్యోదయగర్వవంతముతో కన్నీరు జలసలరాలి భర్తయచాదమును తడిసిపోవుచుండ జీవితేశ్వరా!

ఫీజీ నిర్బంధవాతము

సి. ఎస్. ఆంధ్రూర్. ఎమ్. ఏ., డబిల్కా. డబిల్కా. పియర్సన్, ఎమ్. ఏ., బి. ఎస్ సి గార్ల రిపోర్టు:—

ఈస్టిందములలో హైందవుల కొనకెడి వైద్యసాహాయ్యము విద్యావిధానముల దృక్పథములను లేదు. హిందూదేశ ప్రభుత్వమునా రంగీరంచిన కువ్యక్తులకు నిబంధనలు అధి వివేకమందంతకును పాటించుకుటలేక, నిర్బంధ హైందవులకు లకు మొత్తముమీద సుకృష్టికరముగా నీ వైద్యముచేయుటకు యున్నది. ప్రస్తుత మా ద్వీపములలో ప్రభుత్వ వైద్యకాశాధికారిగానున్న డాక్టరు లిందిగాను, ప్రభుత్వ నిబంధనలను, కూచాల తిప్పకుండ మాత్రమే కాక ప్రభుత్వ వైద్యమునకు మాత్రం భంగము కలుగకుండ, ఆయుర్వేద వైద్యమును మిక్కిలి పాటుపడినారు. నిర్బంధ హైందవులలో మరగాముల సంఖ్యకును వారి నాలుగువందల ము. అట్లని య నింత్య ప్రతికర మైన విషయము లేకపోలేదు—కేసు మరణము లధికమయియున్నది. నిర్బంధవాగ్ధిగానన మునుములొ ఉన్నంతకాలము ఈలోపము సురక్షించుకాదు. ఏలయున, ఆ కావ్యోత్సాహము తల్లి దండ్రుల నిరాదరణక కల్పదు.

వైద్యకాశాధికారి యొక్కయు క్రింది యావ్యులకు యొక్కయు సాహాయ్యము ప్రభుత్వము చేయినను ఆమహాకావ్యమున కంతకుండి యెంతమాత్రము చాలని మాకు తోచింది. ఆయుర్వేద యొక్క మాత్రం దృష్టికరముగా నన్నవి. క్యూధి తిప్పించుటలకు మేము తక్కిన ద్వీపములకు వెళ్లలేదు. కాని, ఆ ద్వీపములలో నీ సరియైన వైద్యసాహాయ్యమును అభ్యుదయము మహావైద్యులను. కాని, మేము మాదిది బాగున్న... 4 వైద్యము(లెట్ విశ్వాదు) లో కన్యకలను విషయమై జలుకుమన్న మహా ఘనకావ్యమును గురించి హైందవుల కిమంతలా మే ప్రశంసించు చున్నాము.

ఆంధ్ర హైందవ ప్రజల విషయమే మాత్రమే ముఖ్యమైన వైద్యలోపము లున్నవి డాక్టరు లించి గాని తిప్పించు తామే మొదట మాకు తెలిపి యున్నాడు. ఈ హైందవులు, హిందూదేశమునందు ఇక్కడ వారిని వారికి కలలాను, జబ్బులచేసినపుడువెలెముగా వైద్యసాహాయ్యమును పొందు కల నాలుగవేసారు. అట్టివారి కనుముదిరి య భ్యాసముల సేరలడిగినవక, తాము వైద్యము చేయుచుకొ నుటకు ముందు బాగ్యులెడి సామ్యవాదుగాని వైద్యుల కిచ్చు పద్ధతిని కొత్త గాన వలం దిం చుట దు ప్రరము వారు మిక్కిలి యజ్ఞాదు; కొందఱు సంపన్నులున్ను; విశేషిం దివారు నిలుపేను. వైద్యుల కధిక మగాధనముయ్యలసి

యన యుగములకు, వేంకయ్యగారు కండ్లుబట్టి మేరుకా గ్నతో కల్పించి ఉత్తరములో లేపనీసంగతులను గ్రామీయుం యును. త్రికరణకుప్పెగ నాయు జీవనరాధముకను. నేక నిర పరాధి. లేదోమము నాగోపించి పంతుంటి కాపురమును పాటుచేయుట కే మర్యాదతో సకల్పించుకొని యిచ్చు చేపి యునును. అప్పుతల కలలో విషమియవు కదనది. మన ప్రేమసాగములలో హాలాహలము పుట్టి దహించివేయుచున్న దని చెప్పకొనెను.

నిర్మల్యమ వ్యాకములతో, దీక్షావంతో, వ్యాక యోగముతో, సరళభావముతో ఒంకారము చెప్పిన మాటలు భద్రవృత్తయనున కలవిలేయలేదు. వారి ముఖమున వైర ద్వయము కలుగలేదు. మంతోమముగ నే యుండి. ఇందుక నేపు భావ్యతోవారి “ప్రేమము! ఇప్పుడు వచ్చిన చేతున్నది. వేదనీళ్లకు ఇంట్లు కాలా! గిట్టివారు కల్పించిన మాటలు నిజమగునా” యని కలికి గదినుండిలేది నివారణమువారు బయటకు వచ్చిరి.

ఒంకారజేనికి 20 యేడ్లకే నూకేపు నివాసమునది. గదిలోకల గడియవేడియుండెను. గడియ నగ్ని కేపుకు రగు ల్కొని తాండవమాచుచుండెను. మంటలనుభ్య ఒంకారజేది, తలెల్లతలల మెరయుచు దహన మయిచుండెను. ఆమెనునన్ను చలించలేదు. సరళభావముతో భగవంతు నారాధించుచు నిలవ బడి యుండెను.

మంటలూది నలుగురుకు వచ్చిరి. భర్తయు వచ్చెను. కాని ముప్పటికప్పు యు వైపోయినది. చికిత్సనలక ప్రయోజన ములేక చివర కొంకారజేది వైరసాన్నిధ్యము చేతను. ఒంకారజేది సరళవృద్ధముతో ప్రాణత్యాగమునకు ముందుగ గ్రామీని లేపుగాని సంగతులకు కంటి తడిచెట్టుకాదు లేను.

వచ్చినప్పుడు వారు దానిని మహాకష్టముగా పరిగణించెను. కొన్ని దృష్టాంతములు మాకును: నిర్బంధప్రజల నిమిత్తము కట్టుబడిన యానుకూల్యాలలోకి ఆనిర్బంధ హైందవుల చేరక గోరు నడల, తాము నిరాధారములకు భుగవలసివే కాని, వారుదినమునకు 2 పిల్లలకుల చొప్పున ఆసుమిత్రి అధికారుల కియ్యవలెను. దీనిని ప్రవేశముకుట వారు మేజిస్ట్రేటుయొక్కగాని నలసల యుక్తగియొక్కగాని ప్రత్యేకాజ్ఞకు పొందవలెను. వ్యాధికాలములో ఈయు త్తరువుకు పొందుటకు సాధారణముగా ఆలస్యమగును, అంత రాములును గలవు. ఇందులన, వెంటనే వైద్యసాహాయ్య ము పొందవలెననిది యుద్దేశముతో వారపుటిని ఇగ్గిపు డాక్టరులకు ఎక్కువజీతముచ్చెనరు. అంతగమా హైందవలోగి కుటుంబము ఋణ భాగములన గ్రుంగిపోవును. ఒకడుభార్య ప్రసవము నిమిత్తము వైద్యులకు 150 రూపాయలకప్పు వెచ్చి నెను. కాడది మొదలెట్టికిని ఋణగ్రస్తుడై మే యున్నాడు. అట్టి సందర్భములలో ఎంతమాత్రమునై వైద్యము లేని వైద్యము చేయుటకు సాధారణము. వాడ మాస్త్రీయ చాలా బాధ పడెదరు, ఒక్కొక్కప్పుడు పాణిములుకూడగో లొప్పుచుదురు. ఫీజీవైద్యమునంతలను పుణ్యముచేడే హైందవవైద్యుల కొక్కడమునలేదు. ఆయుర్వేదియ యునా నీ వైద్యులైనై మసాథ్యములు.

విషజ్వరవాస్తవ్వి నాటకకలము నిమిత్తము ఒకప్పు డొక హైందవములకుంకయు ఆసుమిత్రిలో ముందుట కాజ్ఞాపించబడినది యొక యాంగ్లేయు వైద్య వ్యాగిగాను చెప్పికాదు. ఆసుమిత్రియొని యొక్కొక్కనను, అక్కడ నుంచ బడినంతకాలము, దినమునకు 2 పిల్లలకుల చొప్పున ఇయ్యవలెను. ఈసందర్భమును సామ్యపుష్ప కొనుట మిక్కిలి యగ్రముని ఈకకచెప్పిన ముయ్యుడే పరిగణించి దానిని తప్పించుటకు ప్రయత్నించెను.

ఇట్లు విశేషదర్శియగు పుష్పయ్యగారు ఆంధ్రము హైందవులకు చేస్తున్నది మంచియనుకరియై కటి నుకలాలకుదు. మేరుకాగికి కల్పించివాము. అందు ఫీజీయమును హైందవులను స్నేహభావముతోనన్న విధ ముమాడిగా మికుల సంహారమునది. పాణింధకలలో కాంతి సంతోషదాగమువారు వేర్వేలు కావ్యలలో నుంచుడి దివార; కాని, యిప్పుడు వారు కలసిమెలసి నుఖముగా కాలక్షేపము చేయుచున్నాడు.

ఈస్టిందములలోకి నమచిక వేంకయ్యగారు హైందవ వైద్యులకు రిప్పించునెవల అక్కడి హైందవప్రజల కెక్కువ యానకుముగా మునునకెడి విషయము మేలు చాలసేపు డాక్టరు లిందిగారిలో ఆలోచించితిమి. ఆమన యా కథతికి సంపూర్ణముగ నచ్చుతించెను.

అక్కడి హైందవుల కుదవలక గ్రువ్యులు వారు భ ర్యులుగా వైద్యపాలకువృత్తి విషయములందు సంపూర్ణమును సాహాయ్యము చేయవలసినది విషయము గురించి మాత్ర మేమాముతో చర్చించితిమి. విద్యా విషయమున నిట్టియే ర్పాటాటి యవశ్యముని యదివలక మేము ఫీజీ ప్రభుత్వము వారికి నూదించియున్నాము. ఈయందు ప్రాత్యేకాజ్ఞల నను నెలయొక విశేషలాభముగలదు. ఆయుర్వేదవేదంతి హైందవుల కిందులన గౌరవ ర్వులను స్వదేశీయులు నన్ని పాతులగుదురు; వారికి సహజకాయమును ననుచును.

పిల్లవాండ్ర విద్యాభ్యాసమునై రిప్పించబడి యు పాధ్యాపకులతోడు, కలిగింపదగినంత మంది వైద్యు లుకూడ రిప్పించబడుచురే, నిలత్తుర కట్టు అను నిమ్మకా రులును ఆమన హైందవ ప్రజలకు తమ కివ్వవలెకల్యము గా కావలసియున్న నాయకులు సహజముగా లభించెదరు. అట్టి విద్యార్థులకు తమ వృత్తివలననే ఆయధిని వేకమం దు చేత ప్రతిష్ఠము కలిగి నుంచురు గనుక, వారి మూలము న సాధారణ హైందవ ప్రజలకందలమును ఇంతకలకు లేని యొకవిధమై గౌరవము కలుగగలదు. ఈవిద్యార్థులకులవలన హైందవులకు భావాగ్రహములు మాత్రమే కాక, ఆత్మగౌర వము కూడ లభించగలదు. (నకేమము.)

డక్కలోపాఠశాల:— డక్కలోని ప్రభులు లిటీకల నధచేసి చెరిటివారికిని, మూగవారికి ఒకపాఠశాలపెట్టుటకు నిశ్చయించిరి. పాఠశాలకు జిల్లామేజిస్ట్రేటుహస్తాగారిం యధ్యక్షులుగను, జమీదారు బాబుగారునాగు దానుగారి కార్య దర్శిగను నియమించిరి. 19 వ తేదీ దీనిసందర్భమున నొకసభ జరిగినది.

స్థానిక వార్తలు

కాలమానస్థితి:—నిన్న అధికావృష్టి 100-8 మా కల; అధికావృష్టి 82.9 మాత్రము.

దీప్తములజేర్:—నేడు శత్రు సాయంకాలము 7. 6 Xంటుల దీప్తములు వెలిగింపకలేదు.

విక్టోరియా క్విక్ కల్ ఎన్ స్టిట్యూటు:— గా. క్యామెరూ ఓల్డ్ ఫీల్డు గాడు ప్రభుత్వమువారి కక్షయన మూడుసంవత్సరములకంటె కవున్సిలు మెంబరుగా నియమించఁ బడినారు.

జగన్నాథ భక్త సభ:—25 వ తేది ఆదివారము సాయంకాలము 4 Xంటుల ఎగ్జ్యూక్ షిరాస్వామి పిల్లపిల్ల నెం 4/4 రు స్వహమయి టి. రామానాథాచార్యుల గారి ప్రోత్సహించి నుండి ప్రసంగించి పారిథా కాలక్షేపము గావించెను.

రాయపురము రయిల్వే గూడు పెద్దలో దొంగతనము:—కావ్యను అబ్దుల్ సతారు ముక్కునెక్ల గోరుము దొంగిలించెను. 18-వ తేది రాత్రి కాదు కనిలో కనబడకపోవుటవలన పాద్యావృత్తముకలగా, కాదుదొంగి లించిన గోధుమలతోకూడ బ్రెటవారము. బహుము కరిక్త దేశంగా కొన్ని పుస్తకములనిగొనఁబడినది. బాట్లముల దాగిన కొద్దుగా ఈకేసు నిన్న విచారణయేయఁబడినది. మద్రాసుకి 8 మాసముల కఠినశిక్ష విధించఁబడినది.

బ్రెసికెలు దొంగతనము:—అనుచోకె కాస్త వ్యక్తుల కంట్రాక్టుల భావనామేలుగాను బ్రెసికెలును బ్రెట వదలిపెట్టి సర్ కంకరవాణిగారి బంగళాలోనికి వెళ్లెను. అయి లింగిగయ్యకట్టికి బ్రెసికెలయేరు నిమనము పోలీసు వారికి లభింపజేయఁబడినది. ఈలోపల దొంగ ఆ బ్రెసికెలను పంతువాకము వాస్తవ్యుల సాయములగారికి రు 15 లకు విక్రయించెను. మద్రాసు యిటీల కట్టుకడి నేరము నొక్క కొనెను. నిన్న చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు కేసువిచా రించి మద్రాసువై దోసుకోపము చేసి; 24-వ తేదిని తీర్పు చెప్పెదమనిరి.

పోలవరము ఏజెన్సీ వార్తలు:—అసిస్టెంటు ఏ జెంటు కోర్టు వకిలు ఏ తయ్యయ్యకంటెను సి.సోమయాజులు గార్లకు, అసిస్టెంటు ఏజెంటు సిఫారసు మీద, 'గవర్న మెం టు ఏజెంటు కోర్టు' కలెలు పంచేముట కుత్తన పీఠాబడి నది. ఈ సంవత్సరమున పురస్కరించుకొని ఈ వసులు అక్క డి క్లబ్బురాదు వారి కువాసారాధ్య మొనరిరి.

కన్నపు దోపిడీ:—కాగడు తిక్కడు అడిగాడు అను మధుకపురవాండుగి కడచిన 10 వ తేది రాత్రి తన గాను కూకలూలతోని కనియ రావయ్యయింట ప్రకే కించి ఒకకట్టపెట్టెన తీసికొనిపోయి దానిని బుద్ధిమోటి అంతులోని రు 95 లు వెలగల బంగారువాణు రు 1 లకు బాట్లముల వాస్తవ్యుడగు అబ్బాకాయడకుద్ద తాకట్టు పెట్టిరి. నేడు చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు ఈకేసు విచారిం చి మద్రాసులో నొక్కొక్కనికి ఆరేసిమాసముల కఠినశిక్ష విధించెను.

ధీరుడైన హిందూదేశీయ సైనికుల గౌరవిం పఁబడుట—పురుచ్చోగ మేరీవాను కుప్రీశిద్ధకుటుంబీ కుడు. 82 సంల కుడును, ఇతడు బాగును నేనలో చేరెను; యుద్ధమున తరకాలము పూర్వమే సంగ్రామాధికారు లతనిని ప్రాణనకు కంటి. అధికారుల మెక్కు సంపాదించి అతడు ప్రాణము వెంట్రొని ప్రిజనుకు పవారా జవానుగా నియ మింపబడినది. కడచిన ఫిబ్రవరివెలలో 200 మంది అబ్బామి లు, అతడు పరాక్రమభక్తులవారితో కారాధ్యుడైయున్న తన కాంతకుని కప్పించు నిమిత్తము, ఆచెలపాలకు మట్టడిం చిరి. ఈభయంకరమైన కందర్పయంత్ర మేరీవాను గట్టిరెండు బ్రెలంకడెను. ఒకయెక్కామియను కుపాకెడుతో మేరీ వానును పొడిచెను, మేరీవాను నేర్పుగా ఆకుపాకెనే లాగి

కొని క్రతువును చాడగొట్టెను; ఈ మహాభయంకరమైన మట్ట డిలో కాగడుకతో కారాగారద్యారములకు కాపాడెను, గాని పోరాటమున తలవైరితిన తోతుగాయములకు క్రింద పడిపోయెను. ఈలోపల కట్టకుండులి ఇతరనేలు బ్రెలంకేరి పచ్చి యామూను పాటకోతిరి. కరాకుక్రభుక్తుమువాన ఇతర కరాక్తుములకు సంతసించి యతః కి నానావైద్యోక చారములు చేయించిసంపూర్ణాశోగ్యకుంతుని గావించిరి. ఇటీ పల ఆరేడు పూర్వముకంటె పెద్దఉనిమిడ గణరంగమునకు పంపఁబడినట్లు ఇతడు తెలియజేయుచున్నది. మేరీవానుగారు కార్యశిద్ధిగాంచి తనకు కనీధమను తన కుటుంబమునకును వన్నె తెచ్చుక గాక!

గొంధ స్వీకారము.

బాల్య వివాహములు.
లోక విఖ్యాతురాలగు శ్రీమతి అనీకంటెమ్మగారు బాల్యవివాహములను గురించి ఇచ్చిన యుపదేశములకు భామంతరీ కరణము. మధ్యమండలముల నివృత్తాన సభవారి యాజ్ఞనుసరించి, ఆయన క్రమంములను ప్రాచార్యులు కాపురస్థులకు మొకకాల్యాన శేంకటరావుగారు తెలిపిరి. గంధము వెల 2 అడాలు.

విరోపియనులకు దేశభాషా బోధనము.

విరోపియనులకు దేశభాషల నుత్తర క్రతుత్తరముల ద్వారా నేర్పుటకు పండిత ఓ. ఎన్. గంగాధరమిక్లగారు మూడు సంవత్సరముల క్రిందట పాఠశాలను వెలకొల్పిరి. 1915-16 లో పాఠశాలయందు 50 విద్యార్థులు చదివి వారి లో నిలవించుచి పంతులకు వెల్లి 12 నకు త్రిక్లైరి. ఈ పాఠ శాలకు సంబంధించిన పాంథర్వీక రిపోర్టు మా కార్యాలయ చులంకరించినది.

వృత్తాంతములు

గొట్టుయింట వివాహము:—జన్మినుమకపుద్దీయ గారి కుమారుడగు బాంకిపురములో కనివారమురాత్రి వివాహము జరిగినది. వారుబాంకిపురములో బాంబిజగడన్నాడు. వారికి క్రిత్తికేళులయొక జయలద్దీకగారి కుమార్తెనిచ్చిరి.

బరంపురము ప్రెయినిగు నూలు:—బరంపురము లోని ఓధుగిల కొరకు ప్రత్యేకము నెకందరీ ప్రెయినిగు నూలుకు ప్రార్థించియుటకు అధికారు లంగీకరించిరి. జూలై 1 క తేది మొదలు 21 మాసమిరీ నూలు కనిలేయను.

పెద్దపులి ఒకనిని తినుట:—బంగారములోని తాం యూ గాగ్తుమునందు ఒక సాంతానావారిని పెద్దపులి చంపి నది. అయిదుగురు సాంతాలులు అవరికి కేటావత్తుమువెల్ల గా లోకోహాయము వారిమీద పెద్దపులిపడినది. వారిమీద తక్కిన వారు పొంపొయిరి. వారు తనవారి వెల్లియానగా గాయము లతో నతను పడియిండును. తనవారి యతడు చనిపోయెను.

కాననగర్ యెన్నికలు:—చెన్నపురి కాననగర్ కక్ష మున అధికార సభ్యులును నాజధానిలోని భూస్వాములును, నామావృద్ధియులును సామ్యభాగకాననగర్ అధ్యక్షమున క భ్యులను ఎన్నికవలసి యున్నది. ఇందుకు సంబంధించిన ప్రకటనను ఇండియా గవర్న మెంటువారు ప్రకటించిరి. దానిని భోవులెంటు బార్ని గెజెట్టులోను కల్లా గెజెట్టుల లోను కూడ ప్రకటించెదరు.

ఒక అక్కవత్స:—కలకత్తాలోని భవానిపురమునందు కుద్దబాలాశివయను కంకనాకీతడి కిరసనూనె పుణ్యముకొని, నికృతముట్టియలోని ఆదివారము మధ్యాహ్నము చనిపోయెను. కుద్దబాలకు 14 సంవత్సరముల వయస్సు. ఆయనకు నితడు వివాహమైనది. భర్తకుమారుడైన మూకుగోపల క్రిక్తము పుట్టింట్టికిరచ్చిరకు సౌఖ్యములేదనియు, అక్కవత్సచేసికొను ననియు మొత్తుకొనెను. ఇట్లు నిజముగ చయనాయని కల్లి దండుగి లకుకొనిరి. ఆదివారమువారు కుద్ద తగలబడుచు బాధ బాధ యని మొత్తుకొని చుంటు సార్వమునకొరకు. నాలుగు బిందల పీకపోషి చుంటులన్నాని కిరసనూనె పోసికొని నికృ తముట్టియకొంటిని పిల్ల చెప్పెను. కల్లిదండుగిలు చిక్కినచేయిం చిరి. కాని కెండుగంటలయి. తరువాత పాపమా దురదృష్ట కంతురాను చనిపోయింది.

చారణముకు ప్రయోగము:—కలకత్తాలోని చారణము లోడుకుండు సోమవారముసాయంకాల మొకచారణముజరిగినది. నేడువై యంతకుమీద ఒకచిన్ని పిల్ల చరియొకనంటిల్లవాడిం చుచు పిల్లలో నేదోమామటకు నేడకు చతురాగా ఒడిలోని పిల్లవారి క్రిందపడి చనిపోయెను. నేడ 40 అడుగుల యెత్తు కలదు. పాక మాచంటిల్లకు కండుండును. నిరుడుకూడ ప్రక్కఇంటిలో నిల్చే 10 యే డ్లపిల్ల క్రిందపడి చనిపోయెను.

మనిగిన స్త్రీయలో బోయన బంగారము:—బరేనియా యను స్త్రీయను ఇటీపల జర్మనులు ముంచికేసిరి. దీనిలోని 75 కే.పానుల బంగారమునకుద్రయపాలెనది. 1798 సంవత్స రమున అమెరికాతీరమున ఒకయుద్ధపుటోవముగ 2,409,000 పానుల నరకు పోయినది. 180 లో అంగ్లేయులకు చరియొక యోధ మనిగి 10 లక్షల పానులకు ప్రగా బంగారము పోయి నది. 1792 లో కరాకుకారికి ఇన్వెన్టురుచ్చింది. దీనిలో కొంత బంగారమును తనవార తీసిరి. ఇంగ్లండు ఇండియాల మధ్యభాగమును చేయుచు మనిగిన స్త్రీయలలో 80 లక్షల పానుల బంగారము పోయినది

వాతావరణస్థితి

1916 సం శ్రవ వెల 22 వ తేది.

తేదీలు.	కడచిన 24 గంటలలో, వీడెను ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము.				
		అధికమైన ఉష్ణోగ్రత	అల్పమైన ఉష్ణోగ్రత	కడచిన 24 గంటలలో 8 వ ఏటము నుం. కేజికి	9 వ ఏటము నుం. కేజికి	వీడిన గంటలు
జూలై 22 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	అధికమైన ఉష్ణోగ్రత	అల్పమైన ఉష్ణోగ్రత	కడచిన 24 గంటలలో 8 వ ఏటము నుం. కేజికి	9 వ ఏటము నుం. కేజికి	వీడిన గంటలు	
జూలై 22 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.466	90.8	83.0	0.08	8.53	8.16
జూలై 23 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.489	90.0	83.9	0.78	4.74	6.68
జూలై 24 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.549	89.8	80.6	...	4.74	5.08
జూలై 25 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.566	86.1	80.5	...	6.2	5.40
జూలై 26 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	...	86.8	81.6	...	6.84	4.97
జూలై 27 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.625	101.8	84.1	...	2.27	2.15
జూలై 28 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.689	100.8	84.7	...	2.67	3.14
జూలై 29 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.666	99.8	81.6	...	1.58	2.27
జూలై 30 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.688	99.2	80.8	...	0.89	3.40
జూలై 31 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.787	85.7	78.7	0.08	4.89	27.74
జూలై 1 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.778	88.5	74.5	0.27	22.55	28.79
జూలై 2 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.808	88.6	72.9	0.70	39.74	38.28
జూలై 3 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.771	81.8	78.6	96	48.55	38.94
జూలై 4 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.727	86.5	74.3	1.48	44.25	36.78
జూలై 5 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.652	84.8	78.6	10.2	21.24	18.62
జూలై 6 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.698	87.1	71.8	70.1	6.19	5.18
జూలై 7 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	...	98.0	75.2	...	1.54	3.82
జూలై 8 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.591	92.5	75.7	...	8.82	4.47
జూలై 9 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.629	92.7	72.8	0.07	4.20	8.81
జూలై 10 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.618	102.1	81.8	...	2.09	4.88
జూలై 11 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.675	83.6	76.9	...	8.09	8.18
జూలై 12 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	22.682	63.7	52.5	...	11.16	13.04
జూలై 13 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	22.900	58.7	52.2	0.16	11.08	15.19
జూలై 14 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	22.735	87.6	69.9	0.02	5.55	5.48
జూలై 15 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.658	98.8	78.0	...	1.20	6.21
జూలై 16 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.700	16.6	74.6	...	5.67	9.86
జూలై 17 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.596	96.6	79.8	...	0.71	5.02
జూలై 18 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.694	99.2	79.9	...	4.79	4.57
జూలై 19 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	29.675	96.1	78.9	...	0.88	6.01
జూలై 20 వ తేది, ఉదయమున ఉష్ణోగ్రత	...	...	...	...	7.24	4.84

బంగారముకు ప్రయోగము:—కలకత్తాలోని చారణము లోడుకుండు సోమవారముసాయంకాల మొకచారణముజరిగినది. నేడువై యంతకుమీద ఒకచిన్ని పిల్ల చరియొకనంటిల్లవాడిం చుచు పిల్లలో నేదోమామటకు నేడకు చతురాగా ఒడిలోని పిల్లవారి క్రిందపడి చనిపోయెను. నేడ 40 అడుగుల యెత్తు కలదు. పాక మాచంటిల్లకు కండుండును. నిరుడుకూడ ప్రక్కఇంటిలో నిల్చే 10 యే డ్లపిల్ల క్రిందపడి చనిపోయెను.

జి. నారాయణస్వామి నాయకు, For, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు, చెన్నపురి.

విషయానుక్రమణిక.

కావ్యాలు	2
హైందవ శిక్షాత్మలు	3
ఆంధ్ర యువతీమణి	4
సాహిత్య చరిత్ర	5
ప్రభావవ్యాసము	
1910-వ సంవత్సరము ముద్రణాలయము శాసనము	6
ముద్రణ శిక్షణ విద్యాలయము - తెలుగు	7
విద్యా మహాసంస్థానము	
విశేష తంత్రము	8
తెలుగు తంత్రము	9-10
ఇంగ్లీషు తంత్రము	11-12
శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసస్వామి	13
కావ్యాంధ్రము	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ జూన్ నెల 22-వ తేది

గురువారము.

గణించ సంవత్సరపు

ముద్రణాలయ శాసనము.

ఆ. కె. కామేశ్వరయ్య తండ్రి కార్యము
తేగిరిప నదియ విషయమును
కవికావ్యము వ్రాసిన ఫ. మానె
శిక్షావిద్య వివరణ

ఇది వేయవయోగి ప్రాతఃపద్యము. దీని యందలి తత్వమును ఎల్లరకును మహాభక్తి. చదువు నప్పుడానందము నందుటయు వెల్ల రనుభవించు సంవేదనే. కాని లోకమున కార్య సరణియందు మాత్రము ఆ బోధను ఆయానందమును వినియోగించువారు తక్కువ. మిక్కిలి ఎక్కువ హెచ్చరికతో ముంగవలసిన రాజనీతిజ్ఞులును శాసన కర్తలును సయుతము నొందరవడి మహా కష్టపరిస్థితులను దెచ్చిపెట్టి లేకపోయి యల్లకల్లోలములకు దాపు కలుగజేయుట జరుగుచునే యున్నది. అందులోను నిరంకుశాధికార వర్గ పరిపాలిత హైందవ భూమిలో నిటీవలి నిరోధక శాసనావసరముల నావంతయేనియు శాసన కర్తలు నిదానము కను జూచి యెరుంగరు. ముఖ్యముగా 1910-వ సంవత్సరమున చేయబడిన ముద్రణాలయ శాసనము సందర్భమున వెల్లడవేసి కొందరయు ప్రభుత్వాధికారులకు పట్టియుండినది. సామాన్య కార్యక్రమము నంతయును వాచివేసి వారు చట్టమునుచేయు వారైరి. అందువలన కలిగిన అపారమైన చిక్కులు లోకమెరింగియే యున్నది. శాసనకర్తలు తలంచి నదియొకటి, శాసనము కార్యక్రమమున పరిణమించినది చేరునైనది. శాసనము 1910 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి మాసమున నిర్మితమైనది. దానిలోని కొన్ని ముఖ్యముద్రణములకు సర్వమేము చెప్పవలయునా యను నినుమానము ఆ మే మాసముననే పుట్టినది. ఇటీవల పాట్నా ఉత్తమన్యాయస్థానమున జరిగిన యొకతీర్పును బురస్కరించుకొని-దానిని మేము మాకు వివరింపగలము-హిందూపత్రిక నిన్నటి 1-వ యు ఆ మే మాసమున జరిగినవివరము కొంత ప్రకటించినది. అప్పటిలో లాలూభాయి సమద్రామాగారి స్నేహితు లొక్కరు అదివరకే బహుకాలముగా ముద్రణాలయమును బెట్టుకొనినవారు

డిక్లరేషను వ్రతమున నేదో మార్పు చేయవలసింది. అయిన అప్పటికే అర్థములేని ధరావత్తు లను గుచుండుట గని జంకి తామిదివరకే ముద్రణాలయ యజమానులేకదా, తమ కేమినను ముక్తిమార్గము కలదా యని లాలూభాయి సమద్రాసు గారి నడిగిరి. వీరు గోకలేమహాశయునకు ఉత్తరము వ్రాయు వారైరి. గోకలే మహాశయుడు ప్రత్యుత్తరము వ్రాయుచు ప్రాత ముద్రణాలయములకు గాని ప్రాత పత్రికలకు గాని మార్పు చేసికొను మాత్రముచేత ధరావత్తు లనుగరా దనియు అట్టి ముద్రణాలయముల వలనను పత్రికలవలనను దోషము వచ్చినప్పుడే ధరావత్తు ప్రశ్నకలుగు ననియు తెలియ జేయుచు 1910-వ సంవత్సరపు ముద్రణాలయ శాసనపు కథను కొంత స్రుతపరచిరి. మొదట సిద్ధముయిన బిల్లు శాసనమునకంటె వెన్నియో వెన్ని కఠినతరముగా నుండినది. ప్రాత క్రొత్తల వివక్షతలేక ఇండియను ఏరోపియను భేదములేక అన్ని ముద్రణాలయముల నుండియు అన్ని పత్రికల నుండియు ధరావత్తు కోరవలసిన దనియు అందుమీదట జరుగు కార్యక్రమము నంతటికిని అధికారులకే నిర్ణేతలుగా నియమింప వలసినదనియు మొదట నాలోచింప బడియెనట! కాని బాగుగా నాలోచించిన మీదట ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రాతపత్రికలు దోషముచేయు నంతవరకు వారి స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము రాకుండ చేయుటకును అధికారులు ధరావత్తు లాగుకొనిన యప్పుడు హైకోర్టునకు అప్పీలు పోవ వీలుండుటకును నేర్పరుప నిశ్చయించిరట! ఈ విషయములు గోకలే మహాశయుడు తనయభిప్రాయముగా జెప్పిన జాలదని శాసనము చేయు వప్పుడు అందుకుగాను ప్రకటించబడిన ఉద్దేశకారణముల పత్రికను బట్టియు అప్పుడీ శాసనమును ప్రభుత్వ వత్తిమున సిద్ధముచేసిన సింహగారి యొక్కయు ప్రభుత్వ వత్తిమున నుపన్యసించిన సర్. హెర్బర్టు రిస్లీగారియొక్కయు ఉపన్యాసములను బట్టి యుస్థికరచి యున్నాడు. ఉద్దేశకారణముల ప్రకటనలోనున్న సంగతులను బట్టి రెండు విషయములు స్పష్టములు. 1910-వ సంవత్సరపు శాసనము అమలులోనికి వచ్చిన తరువాత 1867-వ సంవత్సరపు శాసనము క్రింద ముద్రణాలయములకుగాను డిక్లరేషను క్రొత్తగా మొదటి కర్యాయము చేయ నేతెంచు యజమానుల విషయమున మేస్ట్రీలు ధరావత్తు అడుగుటకును విషయములకును అధికారము కలవారై యున్నారు. ప్రాతముద్రణాలయములు శాసనములో తలంపబడిన తప్పు చేయువరకును వానినుండి ధరావత్తు అడుగుటకు ఎవ్వరికిని అధికారము లేదు. ఈసంగతులను సర్ హెర్బర్టు రిస్లీగారు, ఎస్. పి. సింహగారును ఇరువురును స్పష్టముగా నొప్పుకొని యున్నారు. ధరావత్తు అడుగవలసి వచ్చినప్పుడు స్థానిక ప్రభుత్వమువారు అడుగ వలసినదేగాని మేస్ట్రీలును అడుగుటకు స్వాతంత్ర్యము లేదనుట శాసనము యొక్క మూడవ నిబంధనలోని రెండవభాగముచే స్పష్టము. ఈ కారణములను బట్టి యిటీవల పాట్నా ముఖ్య న్యాయస్థానమున నొక వ్యాధ్యోగము ముద్రణాలయపు యజమాని వరముగా తిర్మానమయినది. గణేశ్ లాల్ అనునత డొక ముద్రాల

యధికారి. ఇతనిని రు 2000 ల ధరావత్తు కట్టవలసినదని మేస్ట్రీలు కోరెను. ఈతడు హైకోర్టులో దావా తెచ్చెను. ఇతని కక్షమున 1910-వ సంవత్సరపు ముద్రణాలయము చేయునప్పుడు ఇండియా శాసనసభ్యుడుగా నుండిన ఎస్. సింహగారే న్యాయ వ్యాదులుగా నేతెంచిరి. వారు ఎస్. పి. సింహగారు ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకులుగ నిచ్చిన యభయమును ఇచ్చట వాదముగా నుపయోగించిరి. ముద్రాలయము 1889 వ సంవత్సరమునుండి పనిచేయుచున్నదనియు కావున ప్రాత ముద్రాలయమనియు మేస్ట్రీలునకు 1910 వ సంవత్సరపు శాసనములోని మూడవనిబంధన మొదటిభాగము ననుసరించి హుకుము బారీ చేయుటకు అనగా దీనిని క్రొత్త ముద్రణాలయమువలె చూచుటకు అధికారము లేదనియు తెలిపిరి. అందు మీదట న్యాయమూర్తులు మేస్ట్రీలుగారి యుత్తరువును రద్దుచేసినారు. తరువాత వారు చేసిన యుత్తరువులో మనకు సంబంధములేదు. ఈర్థ్య ఉత్తరువును బట్టి ప్రాత పత్రికలకు మేస్ట్రీలు వానిని క్రొత్తముద్రణాలయములుగా నెంచి ధరావత్తుగుటకు తగదనుట స్పష్టము. ఈ తిర్మానమును మనరాజధానిలోని న్యాయాధికారి ముద్రణాలయమునకు సమన్వయము చేసి చూతము. ముద్రణాలయము క్రొత్తది కాదు. మిక్కిలి ప్రాచీనమయినది. ప్రాత ముద్రాసు ప్లాండ్డు ముద్రణాలయమే నేటి న్యాయాధికారి ముద్రణాలయము. ఇప్పటి న్యాయాధికారి ముద్రణాలయాధికారి న్యాయాధికారి ముద్రణాలయాధికారి మాత్రమనరాదు. ఈమె ముద్రాసు ప్లాండ్డు ముద్రణాలయ పత్రికలకే మొదట డిక్లరేషనుచ్చిరది. వీరవ ముద్రాసు ప్లాండ్డు అను పేరును న్యాయాధికారిగా మార్చినది తరువాత బ్రాడ్వీచుండి ఇప్పటి నివాసమునకు తావుచూర్చినది. ముద్రాసు ప్లాండ్డు ముద్రణాలయము తావు, పేరు మారి న్యాయాధికారి యైనది. కాబట్టి న్యాయాధికారి క్రొత్త ముద్రణాలయము కాదు. క్రొత్త పత్రిక కాదు. ప్రాత ముద్రణాలయమునకు పత్రికలకు కల హక్కు దీనికి గలదు కావున గోకలే, సర్ రిస్లీ, సింహగారల ననుసరించియు 1910-వ సంవత్సరపు ముద్రణా శాసనపు ఉద్దేశ కారణముల పత్రిక ననుసరించియు మూడవ న్యాయాధికారి యెవల ఈ సంగతు ప్రెసిడెన్సీ మేస్ట్రీలు మొదట ధరావత్తు లేక యుష్ట ఇచ్చుట ఏకాగ్రముచే సభించిన దైనను తరువాత చేసినయుత్తరువు మాత్రము న్యాయ విరోధము. నిలువ కూడనిది. కాని త్వరపడుటవలన శాసన కర్తలు నిబంధనలను చక్కగా జేయలేదనియు తప్పు డర్థములకు నెడము కలదనియు గోకలే మహాశయుడు నాడే తెలియజేసెను. ఒకానొక బొంబాయి పత్రిక ఆ కాలమున నూతన శాసనమును గురించి వ్రాయుచు క్రొత్త ముద్రణాలయముల కంటె ప్రాతవాని కా శాసనముచే నెక్కువ ఇక్కల్లు కలవని వ్రాసెను. క్రొత్త ముద్రణాలయముల యెవల మేస్ట్రీలు సర్వ స్వతంత్రాధికారి కావున నొకప్పు గాకున్న నొకప్పుడైనను దయ జూడవచ్చుననియు ప్రాత ముద్రణాలయములకు ధరావత్తు క్రోసి వేయునెడల ప్రత్యేక మాత్రము కారణములు

వ్రాయవలసి వచ్చుటచేత ప్రాతవాని కప్పుదును ధరావత్తు తప్పుదనియు వ్రాసెను. దానినే హిందూ పత్రిక ప్రకటించినది. అది తప్పని గోకలేమహాశ యుడు వ్రాయుచు మేస్త్రీలులు క్రొత్త ముద్రణ లయముల కన్వయించు నిబంధనలు ప్రాతవాని కన్వయించుకొని కారణముల వ్రాయవలెనను భ్రమ తో ధరావత్తు లడుగుచున్నారనియు దానిని మాన్పుటకు స్థానిక ప్రభుత్వములవారు మేస్త్రీలు లకు తాకిమలను పంపవలసినదనియు అట్టి తాకిమ బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు అప్పుడే పంపించి రనియు స్థానిక ప్రభుత్వము లీపని చేయనియెడల శాసనము కొద్దిగా సంస్కరించుట అవశ్యముగా శాసనసభలో చేయలేని పనియనియు తెలియ జేసిరి. ఆ తాకిమ వెదలినట్లులేదు. ఆ సంస్కార మును బయటికిరాలేదు. 1910 వ సంవత్సరము ముద్రణశాసనము కి ప నిబంధన రెండవభాగమున స్పష్టముగా 'ఈనిబంధన ప్రారంభమగుటకుముందు 1867 వ సంవత్సరపు 25వ శాసనము ననుసరించి ఒక డిక్లరేషను చేయబడియుండు ముద్రణాయంత్ర ముల విషయమున' స్థానిక ప్రభుత్వమువారు కార్యములకు దిగవలెనని యున్నను మొదటి భాగమున 1867-వ సంవత్సరపు శాస నానుసారము డిక్లరేషను చేయవలసిన క్రతి ముద్రణాలయాధికారియు మేస్త్రీలువద్ద ధరా వత్తు కట్టవలసినది యని యుండట నాధారము చేసికొని మేస్త్రీలు విశ్మయముగా క్రవర్తించు చున్నారు. ఫలముమాన్వస పేరుమాన్వసమాత్రా న ప్రాతిక్రతిపాకనలు స్వాతంత్ర్యము పోగొట్టు కొనవలెనను ఆశయము శాసనకర్తల కుండిన యెడల సూడవ నిబంధన రెండవభాగము పుట్టియే యుండ నవసరము లేదు. ఏవిధముగా జూచినను నేడు 1910-వ సంవత్సర శాసనపు ప్రయోగము న్యాయోద్దేశములకు విరోధముగా గన్పించు చున్నది. ప్రభుత్వము వారు, అందులో మనస్థానిక ప్రభుత్వమువారు, మహాశివశాసనము నుపయో గించుటలో గలిగిన లోకమును తప్పుక దిద్దుదురు గాక యని కోరుచున్నాము. శాసనము రద్దుచేయు టకు పోరుచు, క్రస్తుతమునకు నాటిశాసన కర్తల యుద్దేశము సఫలమగునంత వర కైనను సూడవ నిబంధనను వెంటనే సంస్కరింపించుటకు మన నాయకులు పరిశ్రమ చేయుదురు గాక యని నమ్ముచున్నాము.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము - తెలుగు

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము ప్రారంభము కానున్నది. విశ్వవిద్యాలయము లోని ఉపక్రమ తరగతి మధ్యమ పాఠశాలలకు చేయుండు ననుట మాచదువరు తెలుగుదురు. అట్టితరగతిని ప్రారం భించ వలసినదని సంస్థానముల లోని మధ్యమ పాఠశాలలకు ఉత్తరపులు పంపబడినవి. అందులో చెప్పదగిన విద్యుక విషయములు సూచితము లయి నవి. బెంగళూరు లోని ప్రభుత్వము వారి మధ్య మ పాఠశాలలో గణితము, పదార్థశాస్త్రం సా యన శాస్త్రములు, చరిత్రము, తర్క శాస్త్రము, ప్రాథమికార్థశాస్త్రము, సంస్కృతము, పారసీనేప బడున; మైసూరునందలి మహారాజగారి మధ్యమ పాఠశాలలోగణితశాస్త్రము, పదార్థవిజ్ఞానశాస్త్రం రసాయన శాస్త్రములు, చరిత్రము, తర్కశాస్త్రం

ము, ప్రాథమికార్థశాస్త్రము, సంస్కృతము, పారసీ ఇవి కరపబడును. శివమొగ్గ, తుంకూరుల లోని ప్రభుత్వపువారి విద్యాలయములలో చరిత్ర ము, తర్కశాస్త్రము, ప్రాథమికార్థ శాస్త్రము, సంస్కృతము పారసీ బోధింపబడును. ఈసంగతిని మానగరములోని యొక పత్రికకు చెందిన ప్రత్యేక విలేఖకుడు బెంగళూరు నుండి వ్రాసి యున్నాడు. ఆతని వార్తయందు లోకములుండు ననియను కొనుటకు మాకు ప్రత్యేక కారణము లేమియు గానరావు. ప్రస్తుతమునకు మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము వారు ఏ ఏ భాషలకు ప్రోత్సాహ మియ్య వలయుననుటను నిర్ణయించివారి స్పష్టమునది. నిర్ణయ భాషలలో శేషభాషల పరిమితి కన్న డమున్నది. విచ్చిక శాఖలలో పారసీ, సంస్కృ తములను జేర్చినారు. వీనిని జేర్చుటకు గల కారణంబును విశేష మార మరయ బనిలేదు. సాధా నములో హిందూ జేతము సంతటవలె రెండు ముఖ్య సంఘములున్నవి. అవి హిందూ మహమ్మ దీయ సంఘములని ప్రత్యేకీచి వ్రాయ బనిలేదు. ఆ రెండు సంఘముల ఆధ్యాత్మిక విద్యకు సంస్కృ తము పారసీలు జన్మస్థానములు. కాబట్టి ఆ సంఘ ముల ఆధ్యాత్మిక కారవమును ముచ్చించుటకు ఈ రెండు భాషలను చేర్చబడి యున్నవి. ఇంతవరకు సంతసించవలసినదే ఆధ్యాత్మిక కారవ భావమును తృప్తికరచుట కొరకు ఈ ఏర్పాటు లోగ్నిన మైసూరు ప్రభుత్వమువారు జీవ విజృంభణమునకు చేకూర్చారంబగు మాతృభాషా ప్రాముఖ్య మును పూర్ణముగా గ్రహింపకుండుట విచారక రము. భాషీకర విషయము లిక్కటికిని దేశభా షా గాని దేశభాషలలో గాని బోధింపబడునను నియమము లేకున్నను కన్నడము అవశ్యాభ్యస నీయమగుటలో దేశభాషా మార్గమునకు మొదటి పోషానము గల్గుచున్నామనియే మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమువారు 'ప్రారంభించి నారు. విద్యాత్మిక మాతృ భాషాధారకముగా విషయజ్ఞాన ము కలిగిన యెడల నుత్తమ ఫలము సుకూరునని యంగీకరించినారు. ఈ యంగీకరించిన సూత్రము జంకుచు జంకుచు ననులులోపెట్టి జూచుట మొదటిలోపము. అందులోను కన్నడము తప్ప ఇతర భాషల సమర్థవచ్చినప్పుడు మాతృభాషా ప్రాము ఖ్యమునే మరచిపోయి ఏకారణమున తాము ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము నెలకొల్పి బ్రతు క్తించుచున్నారో ఆకారణమునే తన వంతుకు తాము స్థిరముచేయ జూచుట విచారకరమై యు న్నది. మాతృభాషలకు ప్రాముఖ్యమిరువలయు ననుటచే యూనుభాషాపుత్రుడొక్కగును సుప్తా నములో నుండిన యెడల నాలికి ప్రత్యేక మే ర్పాటులు చేయవలసినదని మేము కోరుచుండ లేదు. అట్లేర్పాటులు చేయుట ఎట్టి ప్రభుత్వమున కును ససాధ్యమే నని మే మెరుగుదుము. బహు సంఖ్యాకుల మేలునకై స్వస్థసంఖ్యాకులు కొన్ని యనానుకూలములు పడవలసి వత్తునను సూత్రము మాకును సంగీకారార్హమే. అందులోను ననేక జాతులు ననేక భాషలు కల మనదేశమున స్వస్థ సంఖ్యాకు లెక్కువ స్వార్థత్యాగము చూపవలసి యుండరనుట నిజము. కాని అట్లు ఏల్లొల్పసం ఘములను నణగగొట్టి వైచుట న్యాయముగాని ఉపయోగకరము కాని కాజాలదు. అట్టి ప్రయ త్నము నెర్వసంఘమునకును హానికరమును మార గకారణంబును కావచ్చును. కావున సాధ్యమైనంత వరకు స్వస్థసంఖ్యాకుల స్వార్థత్యాగము అత్యవ సరమైనంతవరకు మాత్రమే సంఘములును రాష్ట్ర ములును కోరవలయును. ఈసూత్రముల ననుసరించి

మాడగా మైసూరు విశ్వ విద్యాలయమువారు తెలుగునకు ప్రాముఖ్యము నిచ్చి కన్నడముతో సమానము దర్జాను దానికి ప్రసాదించకుండుట గొప్ప పౌరబాలని చెప్పక తప్పదు. ఏ మూలలనో ఇతర భాషలచే చట్టబడి స్వల్ప సంఖ్యాకులగు ఆంధ్రులు అచ్చటచ్చట పడియుండిన యెడల వారికి ప్రత్యేకముగా మైసూరువా రేర్పాటు లొనర్చ వలయునని మేము కోరియుండము. కాని ఇదివర కనేక పర్యాయములు తెలుగునకును మైసూరున కును గల సంబంధమును విశదపరచి యున్నాము. మైసూరులో ఆరవ వంతు తెలుగు ప్రజ. ఏకన్న డము నిర్బంధాభ్యసనీయ మయినదో దానితో బోల్చు నెడల తెలుగువారు నూటికి ఇరువది యిద్ద రున్నారు. తెలుగువారుండు ప్రదేశము మైసూ రులో నొక్కభాగము. తూర్పుభాగము. ఇది ఇత రాంధ్రభూమిలో కలిసి యున్నది. సాధారణమైన రమారమి యెడవభాగ మగుచున్నది. ఇచ్చటి తెలుగువానికి కన్నడము మాతృభాష కాకపోవు టచేతను తెలుగు చతువులకు వీరి కవకాశములు కల్పింపక పోవుటచేతను సంస్థానములోని కన్నడ బాడరులు 1000 టిలో 49 గురు అక్షరజ్ఞులుండగా తెలుగువారు నలుగురున్నారు. తెలుగు భాష యునునను గట్టి నమైన భాషగాదు. ఇచ్చటికి కన్నడమున కంటె నెక్కువ కళాసంతముగానే యున్నది. ఇట్టి కఠిన్మతలలో తెలుగువానికి తెలు గులో విద్య ఏర్పరుపక కన్నడమే వాటికి నిర్బంధ ముగా నేర్పజూచుట మారద్దప్పిగల రాజనీతిగాని న్యాయముగాని కాజాలదు. ఎచ్చటను రాజకీయ బలముతో మాతృభాషను మార్చు ప్రయత్న ములు అనర్థదాయకము లైనవని లోకచరిత్ర సాక్ష్యమిచ్చుచున్నది. మైసూరులో దివానుగారే ఆంధ్రులున్నారు ఉదారులగు మైసూరు ప్రభుత్వము వారు కాగుగా ఈసంగతుల నాలించింది న్యాయ మొర్చి కీర్తిగాంతురు గాక యని ఎదురుచూచు చున్నాము.

ఇండియా వేడి.

ఇటీవల ఆంగ్లభూమికుండి ప్రాంతము కరాచీ కేంద్రము దిగి, అచ్చటకుండి వారిని కైయివిన కాకర్మికికి దీక్షిగాని బోవుట ఏర్పరచబడెను. క్రియాశూన్య ఉష్ణ తిని క్రితకాన జరుగునేమని తగిన లాగిత్త యంతయు దీక్షిగానబడెను! ట్రేయరులో చుప్పున నైద్యాధికారులు క్రియాశూన్యదీక్షిరి. రెండు రె దేతరగతి బండుఅప్ప(మెట్రి)ంద నియమింపబడెను. తగింత యంతుడై హాఫరా చేతబడెను. కాఫీ దుకాణ నుమాడ ట్రేయరులోనే యుండుటబడెను. కాని ఫలమేమి? ఆంగ్ల దీక్షికుండి దిగిన యుంజక నైపునకు దీక్షి తీక్షణమనకు నిజగంవాలా? 186 లరకు ఉదాహరినది. 15కుకు చుంయి కాకు క్రితీక్షేషకాద్రకు ఉదాహరినవారి ఎత్తుట దించుటలు పని యె పోయి నది. ఇట్టి నర దృష్ట సం భర య నకు నెర్వరి యాలోచనా లోకమో కారణముగా నుండ కలెక ఆకారణము కనిపెట్టి ఇట్టి సంభరములు ముండు జాననీతుకుండుటకు తగిన ఏర్పాటులు చేయబడుననుటకు సందేహములేదు. ఈసంభరములన పధికారులు గనునింతరక దిన విషయము మార్చియి నేకులరు. హైండినోష్టమును తాళలేని నానితెచ్చి ఇట్టివృత్తులు కడుటకు సాధ్యమైనంత వరకు తగ్గించుట వారి కర్తవ్యము. హైందవుల నింతకు నెక్కు దు-సం ఖ్య ల ను నై వ్య ముల లో చెప్పు కొని వారి దేశాత్మజులుకు వారిని కలంతులను చేయుటయే యందుకు మార్గము. ఈ మార్గము నిస్సరికిరీ మన క్రతు గ్యానికాకుల హైగ్య విద్యాపంతులలో సరయక యుండుట మాత్రము విచారకరము.

పెరుగున కళాశాల.

పునాలో శేషభక్త. చే స్థాపించబడిన పెరుగున కళా శాలలో 150 మంది విద్యార్థులు ఉద్యమమునకును యువ ము పుచ్చుకొనడమందే చురుపు చెట్టుబడుచున్నది. ఈ 150 మంది సంఖ్య ఇతర సాధారణ కళాశాలలలోనుండి మొత్త ము విద్యార్థిసంఖ్యకు కలిపితము. మిమలీ పుచ్చు గాని, తేక శేషి ములకంన గాని నిస్సరింపబడెను కళాశాలలలో నెర్వకు పంపించు ఇతర మూదాగ్యము చూ బడుచుండెను. తేరు. ఏవోరావ్వి దేశభక్తుల అభివాన యన నట్టిది.

[రీతువు జన్మ.]

క్రీ. శేషుడైన కించెనరు ప్రభువును
 పైంచి ప్రభువుగాయ కీర్తించుట.

యూదమంత్రి పదవి.

మూంఘబడిన స్త్రీమరులు.

నాకా యుద్ధము.

కర్మకాండ శ్లో.
 అక్షయ జ్ఞాన 20. — శ్రీకృష్ణ కర్మకాండశ్లో
 అక్షయ భోజనం క్షయకారకం కర్మకాండశ్లో.

నా కాదభాధిపతులకు బిరుదములు.

అంధుడు జూను 20:—ఎద్దిరలు తెల్లలో గాడికి జిగిచి,
వా. అద్దిరలు దియజిగారికి జి. సి. వి. వా. చిరునమూనా
అడిచి.

ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಇನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟು.

లండన్ నాడు 20:— ఇన్ స్టిట్యూట్లు సంఘమునకు
 ప్రజ్ఞాపకము (ప్రభువు ఏకగ్రీవమున నధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొన
 నదియే.

విరాంతు

అయిరాండు సమస్యలు

అంధుడు, వాడు 20. — బాయిడు వాణ్ణి గారి నూచ
నలుకు బాణీనువాడు బామోదించు భావము లాకస్మికముగ
ప్రకటించి. బుధవారము వాడు బరిగిన నభిలాష కర్మితరేఖాక
మధికముగనే యుండెనుగాని కర్మితరేఖావృత్తి పెద్దబాలక
బోయిరని తెల్పాడు. చిలేమి డెయిలీ పేర్రిగ్రాఫిక్ ప్రెస్
చావెను.

(432)

పరాసువారి ప్రకటనము.

శిర్మూల ముద్రితము.

శ్రీ 5 వాడు 20: — నేటినుద్ధాన్యమున నిట్లు
 ప్రకటించిరి. 121 ముట్టకు ఈ కార్య భాగమున జర్మకులు
 కొత్తియూట యునర్విన ముట్టకులన్నియు తొలగగొట్టబడినవి.
 ముత్తము పూటవొక్కురులవై తీర్చునుగ ఫరంగులకాల్పు
 నుడివరి.

పాదుర్ పరిసరము.

శ్రీరంగిణి వసుదత్తమ్.

శ్రీనివాసానందవిజయచరిత్రమున నందరి
 పుణ్యక్షేత్రములను సందర్శించి నిరంతరముగా భజనము
 చేయుచు తమ ప్రాప్తిని పొందుదురు.

అంగ రంగము.

అందుక తాను 20:- జనరలు హోగ గారిటు ప్రకటిం
చి-బూన్ ప్రదేశమున నుండుగనుల యుద్ధము జరిగినది. ఇక
వీరుల వారందఱులవై ఫిరంగుల గాల్చుకొనిరి. గతరాత్రి
యందు దీప్తామున నుండు క్రతువుల పనితాండ్రను మేమా
కన్యకాగ దాకి బాంబుల పనిపిడి. ఇందుకులన వారిలో కులు
వును ననినోయిరి.

బెర్రను ముట్టడి.

అందఱు జూను 21.— పెద్దలు చుట్టడి యారంభమై
జాలుగఠ మాసాంతము వసూపించుచున్నది. మిక్రమందలి
యంతయు ఏమై రమ్మవై పెప్పడో కడుగురనియూ అందులకు
రగిన నన్నాహము లొనర్చుకొనుట అత్యంతకష్టక మనియు
జర్మనులు ఫిల్డెరిసెలలోనే గ్రహించిరి. కాని కరారు నేనను
వారు ధ్యంసమొనరింక లేకపోయిరి. సరేగదా! మిక్రమందలి
వారు బేడిగొనిన ఏన్నాటు లిడుదురమైన మార్పు కెందింక
కాలెన్దరిని పెద్దచుట్టడిని వశీలించుచు వార్షిక ఏలనుగారు
క్రాడిరి.

రహస్య

బకోనినా రమ్మవారి నాధీనముగలుట

అంశము, క్షామ 20. — ద్వితీయ భాగమునకు
రమ్యతాని స్వాధీనమునని పెట్టగల విధమున గట్టిపెట్ట
కముతో నున్నది. 1914 వ సంవత్సరమున రమ్యతాని క
శ్రద్ధియనబడుచుగా జరిగిన విషయ లె లుమారున ననుసరించి.

బాలికుసముదమున రిష్యావారియాజమాన్యము.

అండక, బాను 20:— బాల్లికు నమద్రవనంబు రమ్య
 వారి యాచమఃశ్చయ ప్రబలికదవియు జర్మనీస్వీదవ శేకముల
 వ్యాచరమ చాలకుండు స్థంభిచిదవియు నొక స్వీదవత్రుక
 ప్రాసీదవ్యానమను ప్రానోమిలికరి మోర్నింగు భాస్రుకత్రుక
 తో ప్రకటవార్ధమంబెను.

రవ్వను సేనలు.

మూలదునకు పోవుట.

పెట్రాగ్రిడు జాను 20:— బ్యూరీహాలో రహస్య వాత వైంజరు సేవారియొక్క సేవల వెంటదరుముచున్నాడు. ఒకదినమున నీ సేవలు 13 మైళ్లు నడచినది. ఇతరరంగముల నన్నిటినుండియు ఆస్తియనునను జర్మనులును సైన్యపు రహ్యరంగమునకు సహాయసేవల నుపేక్షలు తెలియజచ్చినది. కోవెలు, లెంబర్లలో క్రమసైన్యముల రాకపోకల మార్గములను తెలుచేయు సర్వేయతో హిడియో-మార్కాన్ స్కూనకు వర్తియ బ్రాహ్మణ జనరలు కలెడియ ఒలిచి కలిగియున్నాడు.

రెండు డివిజనుల జర్నల్స్‌ను సెనికుల నోడించుట.

పే: 5 కాను 2:—కోరికకి వచ్చినను వానలికిం గను గారియజమాన్యులు క్రిందవందిన రెండుడివిజనలను రవ్యకు తొడించిరి. ఇదివరలో రవ్యవాడు కోతల్లెకి పా నుద్యమించినపుడు వారిటనే జర్మనులనే కాపబడిరి. ఆ కారణ మున నీవిజనల మంతయు చామట్లు పై యున్నది.

భయంకరమగు శత్రువ్యాట్టిదండ.

శ్రీకృష్ణాదు, జూన్ 20:—రవ్వవా రిట్లు ప్రకటింపి
రి:—బున్ లాఫ్ గారి సేవానుభవమున కీత్రువులు అనేకమగు
ప్రతియట్టుకుల నొనర్చిరి. స్ట్రీక్ వదిలై 17-6 తేదీని బుగిసముద్ద
మాన 3248 నుండి కీత్రువైదకులను 17 నుర ఫిరంగులను
రవ్వకాద కట్టకొనిరి. టట్టుకు మందలము: తేమ పోగ
ట్టుకొనిన ఫిరంగుల మరల బట్టుకొంటిమి. ఎనిమిది మరఫిరం
గులను కట్టి 1200 నుండి కీత్రువైదకులను చెబసాలవయ్యుండుం
చితిమి. బుక్ కాకున కుత్తరమున ప్రీహనదిలై మిక్కిలి
కట్టుకులతో కీత్రువైదములు ముక్కైదిరించు చున్నది.
కీత్రువైదముల కుడిభాగపు చివరనుండు వైదకులు
పారిపోవుచుండ రవ్వకాద కారిని తెంట దరముచుండిరి.
సెకెన్ వది కురిసరమాన నుండు అనేక గ్రామములు రవ్వకుల
యధీనమైనవి. ద్వైవారంగమాన కీత్రుస్థానములపై తేమ
దీ.కమాగ ఫిరంగుల గాలుచుంటిమి.

ఆపిరియను సేనను

—உறுதி.

అట్లాగియు, జూను 21.—బ్యూటానిన యందున్న జవరలు ప్రైవటుగాని ప్రెస్టులకు రమ్మకాదు ఇ యుభా గములకన్నీర్చి ఒక భాగమును నుమేనియా కరినాన్సునకును ఇంద్రదానినికాచ్చేనియను పక్షమున కిచ్చుచుండిరి.

జర్నలు సైన్యములు లొంగిపోవుట.

లందను, కాన 21:- రణభూమి యందుండిన విలే
ఖతుకు రుస్కాస్కోవా కత్రికెట్టు వాగ్మయము వన్నాడు:- కీ
కనురచనన జరిగిన యుద్ధముల నుంచు జన్మకు నైనికులు తమ
యోధ్యులతోడ నుడ తమలైదును లొంగిపోవుచుండిరి
యుద్ధాంభుకనముల యుండిట్టి కార్యముల కారినప్పియుండ
లేదు. తననైనుకు లాహరములేక నితన్నాచులై యుండుటలే
తానట్లు కేమగ్నిపులకు వికమైతిని ఒక యుధ్యుని సమాధానము
చెప్పుచు ఆలగిన యున్న నైనికుల లొంగదీయుట చాల
దు సరచని, చెప్పుచు.

ಇದೇ

వషియూగొ సమీపమున పోరాటము.

అంశము, పాఠము 20. — ఇటలివారిట్లు ప్రకటించిరి. —
 ఏషియాగో ఉత్తర ఈశాన్యభాగముల పోరాటము నుం
 బిల్లెను. పిడుగులతోడి వైదవానిలు కురియుచుండుటచే మా
 వైద్యులకు గమక కంఠరాయలు కలిగినది. శత్రుప్రతిఘట్ట
 యల నోడించి ఆల్లెవురు వైదికులు మారుచుండు కైవలశేరి
 అప్పనబోయిటి ప్రదేశమునందు మా మార్కెడ్ స్థానములకు
 శత్రువైద్యులూ రాత్రి భాగమునదాకి అపజయముగింది.

తూర్పు ఆఫ్రికా

డాక్టర్ గును జయించుట.

బందన దాన 21:—కౌజుగోవింద భగవద్దాసు
నీరు కలిక కిల్లు వాగ్గి మునున్నాడు:—తెచ్చి ఎగ్ ఎల్లు,
అబ్రాహ్మ స్థానములకు ఏ ప్రతి 9-6 లేదిరి నేము దాటి అట
కు నెలకర కాగిపోయెను. 12-వ లేదిరి కర్నూలు కల్లిగా రీ
నేమనముందుకువందపది క్రతువులతోయుగబడి నిలిపివేశెను.
వైరుల సూడచాటలు 11వ చుటపడి. మానె అగ్నిని నురి
యించుచుండి గాగ్గియు నొకదానినై 17-6 లేదిరి మాచిమా
నములు బాంబులకు జేసింది. చురుకాడు మేలు మెరీట్ కా
క్రిమింపుకొంటిమి అరకుల పూర్వపురాత్రియందు క్రతువురీ
త్రజేకము నీడి పొరిపోయి. మేలుపుడు ఎక ఫామనకు
87 మెళ్ల దూరమున నుంటిమి. క్రతు ఆక్రమకము నుమ్మ
ల వనేక పూర్లు దాటయండెను. మేలు ముందుకు బోవుచుం
డ 22-6 లేది ఉదయమున మాకును క్రతు నైవ్యములకును 5 కం
టలకాలము యుద్ధము జరిగినది. క్రతువుల నురీపుడకము కా
నాటి కధికమగుచుండెను. మాముందర 2 కేలగజముల దూరమున
దాహ్నురీ నైనికులకబలచుకు స్థానము కాక్రమించియుండు
ట మాకు గానరచ్చెను. అగ్నిగోళముల జేసి వీరల ని స్థానముల
నుండి వెడలగొట్టి మా యొంటెలదళము క్రతువులపరీధాన
స్థానమునై గలిగెను. ఈ స్థానము ఎక ఫామనకును మాకు
12 మెళ్లు ఉత్తరమున నుండెను. దీని నడివి మాకుకు రెండు
కేల గజములు. ఇవటి కంధకములు బలకరువబడి క్రతువులకు
నులుపుగ గోచరింపకుండునట్టి కనాజ స్థానములు గలిగి
యొండెను. ఒంటెలదళము వెంటనే వెతుకకు చురల క్రతు
బలశుంకయు దానిని వెంటబడించెను. క్రతు నైవ్యము మాకుకు
మాకుకేల ఎక్కికనైనికులకుగలిగియుండి మా చరఫీరంగులకు
గురింతుయ్యెను. రన్నూలమున నీ నైనికులందరకు చనిపోయి. ఈ
యంపజములు ప్రధాన నైవ్యముల కలవరకవించి. మేలునుండి
ఎరు పొగగ నై ఆ నైవ్యములు రణస్థానములనిడిది సారిపోయెను.
ఈ యుద్ధమున మాకు ముగ్గురు ఉద్యోగులు గాయపడిరి, 16
గురు నైవ్యములచనిపోయిరి, 18గు గాయపడిరి. క్రతు నైవ్యమున
వెయ్యిమంది ఎవ్వరై యొందరలెను. మా నైవ్యములు చుర 5
మెళ్లు నడచి అనంతరమున విక్రాంతి దీక్షిగొనెను. చురుకా
టి యుదయమే 300 వందల గుట్టుత్ర దళమున కాల్యులమును
నుమ్ములదాకమే. మా నైవ్యము నోడించెడిమివేసితిమి. వీరక
మాచిమాన మొకటి దిల్ ఫామన మీనుగ కరుకెత్తి పురమునకు
దక్షిణముననున్న 200మందిదాహ్నురకాస్త్రవులనుబాంబుల జేసి
చెదరు గొట్టెను. మా నైవ్యములు బయలుజేరి, రాజధానిని క్ర
తకొంచెవి. అనేకమగు కుపాతులు దొరకినవి. క్రజలు రెండ
రెండములుగనచ్చి కుపాతులను చుండుకుండును ఇచ్చివేయు
చుండిరి.

యూరప్ ఆఫ్ యూరప్.

జనరల్ స్ట్రెస్సెర్ గారి రిపోర్టు.

లండన్, నవంబరు 20:—జనరల్ స్ట్రెస్సెర్ గారి రిపోర్టు ప్రకారము యూరప్ లోని పరిస్థితులు...

జర్మనీ

అమెరికన్ దౌత్యం ల విషయము.

లండన్, నవంబరు 21:—అమెరికన్ దౌత్యం ల విషయము...

అమెరికన్ దౌత్యం ల విషయము...

అమెరికన్ దౌత్యం ల విషయము...

మ్యూనిచ్ లో గందరగోళము.

లండన్, నవంబరు 21:—మ్యూనిచ్ లో గందరగోళము...

జర్మన్ నౌకాదళ సమస్యలు

లండన్, నవంబరు 20:—జర్మన్ నౌకాదళ సమస్యలు...

ఆస్ట్రియా

జర్మన్ విజ్ఞానము ప్రజలు పోషిస్తున్నారు.

లండన్, నవంబరు 19:—జర్మన్ విజ్ఞానము ప్రజలు పోషిస్తున్నారు...

ఆస్ట్రియా సేనల పరిస్థితులు.

జర్మన్లు తమకు తగిన సహాయము చేయవలసినదని ఆస్ట్రియా వారు...

రష్యా వారు తమకు తగిన సహాయము చేయవలసినదని ఆస్ట్రియా వారు...

ఆస్ట్రియా వారి పరిస్థితులు.

జర్మన్లు తమకు తగిన సహాయము చేయవలసినదని ఆస్ట్రియా వారు...

టర్కీ

తుర్కీ యుద్ధములు.

ట్రెబిజాండు, నవంబరు 21:—తుర్కీ యుద్ధములు...

అమెరికా

విల్సన్ గారి లేఖ.

వాషింగ్టన్, నవంబరు 20:—విల్సన్ గారి లేఖ...

సింధు

శ్రీ రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన లేఖ.

లండన్, నవంబరు 19:—అంగ్లండులోని పరిస్థితులు...

అంగ్లండులోని పరిస్థితులు...

అంగ్లండులోని పరిస్థితులు...

అంగ్లండులోని పరిస్థితులు...

అంగ్లండులోని పరిస్థితులు...

అంగ్లండులోని పరిస్థితులు...

అంగ్లండులోని పరిస్థితులు...

అంగ్లండులోని పరిస్థితులు...

అంగ్లండులోని పరిస్థితులు...

అంగ్లండులోని పరిస్థితులు...

అంగ్లండులోని పరిస్థితులు...

అంగ్లండులోని పరిస్థితులు...

దేశీయ తంతివార్తలు

బొంబాయి

బొంబాయి శాసనసభ.

పూనా, నవంబరు 21:—శ్రీమంతుల సభనాటికే...

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

అధికార సభ్యులు.

పూనా, నవంబరు 21:—శ్రీమంతుల సభనాటికే...

బంగళా

కలకత్తా పురపాలక సంఘసభ.

కలకత్తా, నవంబరు 21:—సంఘసభనాటికే...

కలకత్తా, నవంబరు 21:—సంఘసభనాటికే...

కలకత్తా, నవంబరు 21:—సంఘసభనాటికే...

కలకత్తా, నవంబరు 21:—సంఘసభనాటికే...

కలకత్తా, నవంబరు 21:—సంఘసభనాటికే...

కలకత్తా, నవంబరు 21:—సంఘసభనాటికే...

కలకత్తా, నవంబరు 21:—సంఘసభనాటికే...

కలకత్తా, నవంబరు 21:—సంఘసభనాటికే...

గార్డెను రీడ్ బండిపోటు

ఉద్యోగులకు బహుమతులు

కలకత్తా జూన్ 21:— ఈ బండిపోటు విచారణలయ మార్పులు శీఘ్రమయింది. ఈ దర్శాత్తుకు కలిగిన చేసిన పోలీసు ఉద్యోగులకు మున్నగువారికి దొరకవలసిన బహు మహముల నొసగి.

1915 సం. ఫిబ్రవరి నెలలో నీ బండిపోటు జరిగినది. బర్తండుగో చాలాకు గుమాస్తా ఇరువురు బంట్రియలను బంగాళా బ్యాంకునుండి 15 వేల రూపాయల వగరును గార్డెను రీడ్ గో పోవుచుండిరి. ఏడుగురు యంతకులు మోలా యుండిపో నోకముల బొందియుండి వీరివైది రివాలవర్ నో బెనరింది ఆధనము నెత్తుకొని పోయిరి. ముగ్గురు పోలీసు ఉద్యోగులకు మూడుచాలిను, 9 రురకు కొంతభవమును బహు మహముగ అర్పిస్తూ జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు తంది పెట్టిరి.

రైలు బండ్లగిపోవుట.

ఈ నెల 21 వ తేదీ యురయమున శిలికరి ఇనుకదా రియందు చిల్లెటి చాలిగారికి నకుడు కర్నాధకర్మమునకు రైలు బండ్లు రైలు బండ్లు వదులుటకు పిలువబడినందున మూడు రైలు బండ్లు చాలి నేపు నిలిచి పోవలసివచ్చినది. ఇప్పుడు రైలు బండ్లు సరిగా నడచిపోవుచున్నది.

కలకత్తా తురుఫుక్కు కేసు.

కలకత్తా జూన్ 21:— వైశేష నేడు మరల విచారిం తుచున్నది. వాది నాగేంద్ర నాథ్ డెలాంగ్ ఫర్మేషన్లుగారిచే ప్రా సు రీక్ష యొక్కబడియ. జాకీ అంచమునచ్చి పండ్లముల రహస్యములు మున్నగువాటిని గ్రహించువారలను రానిచ్చు నది తేదీని అక్టోబరు 7 వ తేదీ నాడు ప్రకటించబడిన తండ్లముల వివరముల దెబ్బ తగ్గికుటకున ప్రాయశచియించెను. ఆనో టీసును నాడియాయించెను. ఈనోటిను తరువాత వెనుకడిన అన్ని ప్రకటించబడిన కలకత్తా అంచరమున వాదికి తెలియ నచ్చెను. కొండగ జాకీలకు రైల్వేలు రద్దుచేయబడినది. మరి కొండ రివోగములనుండి రైల్వేలకు తప్పించబడిరి. స్టేషన్లు మిటింగున జరిగిన సమాచారమును గూర్చి న్యాయవా దిని ప్రశ్నింప యాతడిట్లు చెప్పెను:— నావైశే నేరము మో పిట్ట నాకు గోచరింపలేదు. బుధులకు జాకీ ఒకరైతిని బండిని అమ్మియుంటిని. ఇది అన్యాయము, అంచములను విమ యమున స్టేషన్లు చర్చించిరి. ఆమిటింగులో నేనిచ్చి సాక్ష్య ముగ్రంధిస్తు మొనరింపబడినది. ఆ ప్రతిమను నేను వాదియం టిని. అదికట్టువారి యధీనమున నుండవచ్చును. ముఖ్యంశ యులకెట్లు విడిచిపెట్టబడినది గాని అందరి ఆంశము లన్ని యా సర్వమైవి.

జాకీల లాభకరమును సమాచారము నీచులేకుండిరి. అక్రమాలెట్లు జరిపాలింప బడుచుండెడినో తెలియదు. గుప్తయొక్క నడక మున్నగువాటిని అనుభవకాలమున జా కీ మూలమే తెలియును గుప్తములు గలవారు చెప్పిన సంగ తులవైసు నాబుద్ధికులకలవైసు నే నాధారపడి యుండెడివా డను. యజమాను లియ్యగల సమాచారము జాకీలగూడ నియ్య గలకు అనివాది చెప్పెను.

స్టేషన్లులోని దర్శాత్తుకు వాది చెప్పిన సంగతులను గూర్చి న్యాయవాది యనంతరము ప్రశ్నించెను. బుధు అను వానికి నాగేంద్ర నాథ్ డె వైశేష సమ్మిర తగ్గికుటలను వాది పొందుతురచెను. బాహిమియ అనుకుర్ర మొకతండ్లమున గెలిగినది. ఈకుర్రము తండ్లమున గెలుచునది ఎవరును అను భావలేదు. ఈ అక్రమము గూర్చిన సమాచార మెక్కడి తెలి యలేదులేదు. క్షత్రికంబంధమును కొన్ని కారణముల బట్టి చూడ ఈకుట్టు తుండెను యాగరణకు తగలగొట్టిన చాలవారుండి యుండును. అమ్మచేయింపకోర్తువారిని బ్రాధించుచుంటిని. ఈ తేనుకుడుమై నలుగురు చందాచేడికొని సహాయము చేసిన నుట గాని గెయిపునుగాదు సామ్యము ఆద్యక్షునియిచ్చియుండు టి గాని జరుగలేదు. తండ్లము యూహణకు రావలసిని విషే ధించిన వాది గట్టాల్లు క్లబ్బు సభ్యత్వమును విడచుకొంటి ని. అని నాటి చెప్పెను.

ప్రాసు పరీక్ష జరుగునంతటితో నేటి విచారణ ముగి యెను.

నారాయణ గణేశ కుటుంబము.

నాగపూర్ జూన్ 22:— నాగపూర్ ప్రీ క్లబ్బు కేసు లో తగ్గివచ్చినకు నారాయణ గణేశకుంటులె గారు శత్రు వికల్ప యువకులైన చనిపోయిరి తెలియవచ్చినది.

ఉదక మండలమున వినోదము.

ఈనెల 28 వ తేదీని దొరకమునాది నుండిరమున వినో దము జరుగును.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము.

బెంగళూరు జూన్ 22:— ఎన్. వి. నంబూరియ్య పి. వి. ఇ. గారి యాజమాన్యము క్రింద తనిఖీయయండిన విశ్వ విద్యాలయ సంఘమువారి తమ కార్యముల పూర్తియైనందున పిల్లలపోర్టు అతిరకాలమున దొరకమున కంపబడును. ఈలో పున విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు 29 వ తేదీని జరుగుకాననభి యందు తగ్గిపోవలసివచ్చును. ఆదింమునె 1916-17 సంవత్సరపు ఆయన్యంతరము తథయందు తగ్గిపోవలసివచ్చెను. ఆయన్య యంతరము జులై నెలలో చర్చింపబడును.

మైసూరు వార్తలు.

అరణ్య పరిపాలనము:— పరిపాలనా సౌకర్యార్థము మైసూరు పీఠాగ జిల్లాను ఒక్కొక్కటి రెండేసి భాగ ములుగా విభజించబడుటకు తీర్పువైనది.
సంగీత బహుకరణము:— మైసూరు పోలీస్ సంఘము వారు వచ్చెడి యావారము సాహిత్యకాలము 6-30 గంటలకు రంగాచార్య మియోరులో హాల్లో సభ జరపి లి. రాచప్ప గారికి వారి సంగీత వైశిష్ట్యమును బట్టి యొక బంగారు హార మును బహుమతి చేసెను. వైది: శిఖారుణి శేషన్న గారు హారము నొసంగెడు; ఎమ్. వేంకట కృష్ణయ్యగారు రంగీశ నాధిపత్యము వహించెను.

తిరునల్వేలి వార్తలు.

మరియొక జవాను కర్తక సంఘము:— మి ల్యా లు విశ్వాత్ కై ముగించెనీ తగ్గితిని తూతుకుడిలో తగ్గితి నూ లు తాగిపారమును గట్టించి కృషి చేయుచున్నట్లు తెలియ నచ్చుచున్నది. వీరకుడ కాభాకార్యాలయమును స్థాపించెడ జట. ఇదికాతన్న విశ్వనాథాయనతో ఈజిల్లాలో ఇది రెండ వ జవానుకంచెనీ.
పొలీసు సర్వీస్ కర్తకము:— ఈ జిల్లాలో 12 నుండి 15 లినస్పెక్టరులుండుట కేర్పాటు జరిగినది. వీరిలో నాల్గింట మూడుకుండుట 6 మాసములలోపు బడలాయుంపబడినారు. ఇంజనరు సర్వీస్ కర్తకము స్థాపక విమలకృష్ణము కలకట కరకాశము లేవన్నది. తిరిగిరి శేతువు లేవండ సర్వీస్ కర్త కలకు బడలాయుంకరాడదని ఇటీవల ప్రభుత్వము వారాల్లా పించి యున్నారు. ఈ విషయమై విచారణ జరిగిన వాకుం డును. — సొంత విశేషము.

ప్రీతిహత్య కేసు.

లాహోరు జూన్ 22:— ఈకేసుకు సంబంధించిరిని విచా రణకు బంసిన కీక మద్రాసు లాహోరు శేషన్నాడ్డి మేళురు ఫీజలే గాడియెడుట జూలై నెలారభమున విచారింప బడుతురు.

నాకామంత్రి మండలి.

అందరు జూన్ 21:— యుద్ధసంగమంలోని సంయోగ వారు ఈకసంఘమువారు శివాకల సమస్యకుగూర్చి ఆయు ధపరికరముల మంత్రిమండలి శేర్వరచిన్లే నాకా మంత్రిమండ లినిగూడ శేర్వరతదగునని.

కెయిజరుగారు.

లాన్సకేటునకులంబులు.
ఆమెధరుడం జూన్ 21:— దోబ్బిల్లు శిఖరమున లాన్సకేటును నైకును నైకివోగి సహానించెండులకు అతికి మరణదండన విధించబడినది గాని కేసుజరుగా రకిని తుమించిరి.

శత్రువిమాన శాలల ముట్టించుట

అందరు జూన్ 21:— అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:— మన విమానములు 11 ఎల్ ఆఫ్ యుద్ధ నుండు శత్రువిమాన కాలలను శిఖరములపై బాంబులు వేసినవి. నేలవైశంకు రెండు శత్రువిమానముల ద్వంసమొనరించి వైమాణ్యము యాంత్రీకులు మున్నగువారిని చంపిరి ఎరుకుటకు సిద్ధముగ నుండి ఒక విమానమును మనవారు తగులబెట్టిరి. విమానాలయ ముపై బాంబులు వేయగ లోపలి విమానములను మరి 6 విమా నములను నష్టమైచి మన విమానములలో మూడునష్ట మైనవి. గాని వైమాణ్యము మాత్రము కాపాడబడి.

నూయెజుదారి.

అందరు జూన్ 21:— నేడు ఈస్టుఇండియన్ రీవులకు పోవుచున్న ప్రెస్సెన బ్యాలియూనా నాక నూయెజు దారికి పోవుచి న్యూనాన్స్ నేడగు కృత్రికవా)సినది.

గింను ప్రధానమంత్రి రాజీనామగుట.

ఏథెన్సు జూన్ 21:— స్కూలాడిస్ గారు తమ యా ద్యోగమునకు రాజీనామా నొసరి. మంత్రికర్మ నుంతయు రాజీ నామా నొసగినది. నేడు ప్రకటితము కావచ్చును. రాజాగారు జెనుమిన్సు రాజింగిరని తరంతి కలిగియున్నదిగాని పట్టి యుండినవార్త లాకవానో వోటి పొందియుండ లేదని న్యూస్ పేపిలలోకి తగ్గిటింపినది.

అందరు జూన్ 20:— ట్రెయ్యరలోకి నైకివిశేషము.

డిట్టువారి యువవాడు — జ్యోతుల నిజుననీసు క్లబ్బుగనున్న ను నైకియంత్రీయు చెవయన్నది. గనుక కడుతు మాడ్చి విజయము పొందుట చాంద తోరుచున్నది. జర్మకుల ను బహిరంగముగ రణభూమి నోడింపవలయును. ఇంచులకు నీతిగతులనుకూలముగ నన్నది. నేనల నుచిరితిని నడపి తిచ్చి యుగ పోరాడిం విజయము సిద్ధము.

అధికమహాసభా తీర్మానములు.

పేన్ జూన్ 21 — అధికమహాసభయందు చేసికొనిన తీర్మానములు తగ్గికారము మిత్రియందలివాని వదుగుకొనిన యెడల అధికవిమలమున తీర్మానములు చేసిన వన్నాగ మును సమాధానము చెప్పాలిగిన వాగురురని వార్తాంత్రీ కలు వార్తయిన్నది. తొంరవడి యుద్ధమునకు దిగిట్లు తొందరపడి సంధిచేసికొనరాదు క్లెమెంటుగారు నొక్క చెప్పిరి.

జవానునొకలు

అస్ట్రేలియన్ కుటుంబము

సిడ్నీ జూన్ 21:— జవాను నాకలిగ్గుకుతు కచ్చి యాంరింపబడినది. ఉద్యోగులకును శావికులకును విందుల్యోగర కేర్పాటులు చేయబడినది.

శ్రీగవర్నరుగారి వర్గపునము

ప్రీవార్ 29 వ తేదీని మోతుకు, మేజరు కొల్లిగిడ్డి, క ప్తను గిల్పితు నార్లతోగూడ సుదయము 7 గంటలకు కొండు బుత్తూకుకు బయలుదేరి వెళ్లి ఆచట మధ్యాహ్నము 12 గంట లకు ఆటవి కలాలలో బహుమతులను 60 వేట్లుదురు. సా యంకాలము 5 గంట. తు గోటించునకు వెళ్లెను. రాత్రి 8 గంటలకు ఆటవి కలాలతోగూడ పీకాకు వెళ్లెను. 30 వ తేదీ 11-30 గంటలకు శ్రీగారు తుదకమండలమునకు మరలివచ్చెడురు. ఆ రాత్రి 9-30 గంటలకు వెళ్లికొను దొర సానిగాడుచేయు వినోదమును చూడుటకు వెళ్లెను.

5-16 వ శ్రీ పెట్టుకు పట్టి గారు శ్రీకృష్ణమేమో

రియలు స్కూలులో బహుమతులను పంచివెట్టెను

అమృతాంజనం డిపోవారి దవై యధములు.

గ్రహానిమాత్రలు. డబ్బి 1-కి	0 8
బులాబిమాత్రలు. మలబద్ధము	0 8
కుసుమారిమాత్రలు. కుసుమవ్యాధులకు	1 0
శగకుద్రావకము. సీసా 1-కి	1 0
కఫహరి. శీతగట్టుదగ్గులకు	1 0
మోహిన్తైలము వెగ్రుకల పెంచుటకు	1 0
మూలశంకితైలము డబ్బి 1 కి	0 12
కిలరామాత్రలు. వాంతిభేదులకు	0 6
కఫహరిచూర్ణము. దగ్గు ఉబ్బసములకు	1 0
సుందరితైలము. ముఖకాంతికి	0 8
శిరోవేదనమాత్రలు. తలనొప్పులకు	0 12
నేత్రాంజనము. కంటివ్యాధులకు	0 4
జుతువాలెవారి. ఎముకలకు	0 8
ఉబ్బసమునకు మందు. సీసా 1-కి	1 8
వాయువుపోటకు మందు	1 8
దీర్ఘరసాయనము మాత్రలు. అధిక్తమునకు	1 4
వజ్రగుళికలు. ధాతుపుష్టికి	1 0
అమృతాంజనం డిపో, ర తంబునెట్టినిచ్చి, వదరాను.	

THE GREAT WAR.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The Late Lord Kitchener. Lord French's Tribute.

LONDON, June 21.

Speaking in the House of Lords, Lord French paid a tribute to Lord Kitchener's unsparing efforts to supply his demands when he was commanding in France. He had not always seen eye to eye with Lord Kitchener, but division of opinion had not interfered with the national interests. Lord French added that when he had reason to believe that he would be selected for the chief command he urged Lord Kitchener to take his place, he serving as second in command, but Lord Kitchener, although he had then no idea of taking the War Secretaryship, declined.

The War Secretaryship.

LONDON, June 21.

In the House of Commons Mr. Asquith announced that he could not make any statement with regard to the War Secretaryship.

The Great Battle.

Sir John Jellicoe's Despatch Delayed.

LONDON, June 21.

Mr. Macnamara stated that Sir John Jellicoe's despatch had not yet been received.

Admirals Jellicoe and Beatty.

LONDON, June 21.

Admiral Sir John Jellicoe has been awarded a G. C. V. O. and Admiral Sir David Beatty K. C. V. O.

Adventures of Submarines in the Baltic.

Described by Rudyard Kipling.

LONDON, June 21.

In the first of three copyright articles based on Admiralty reports Rudyard Kipling describes the adventures of submarines "E 9" and "E 11" in the Baltic. The second article will be published on the 23rd June and the third on the 25th June.

The first article tells with inimitable power the experiences of Max Hurlton's submarine "E 9" It describes how, led by an icebreaker, she proceeded to a certain station in the Baltic in midwinter, where she worked in a mixture of black ice and dirty icecream; how she manoeuvred in a heavy swell, making, keeping a depth without, towards an enemy destroyer and fired a torpedo. She then dipped and rose to find that the destroyer had disappeared. Afterwards she went to the sea bed in total darkness, where other destroyers sought her. Eventually she returned safely with everything on board frozen. The article then describes how in summer time she had to go to bed by day while the Baltic was like glass. They were rewarded at length by seeing two enemy battleships escorted by destroyers. Approaching, the past submarine crept up and fired both torpedoes at the leading ship. They saw the first strike her before the foremost funnel and smoke and debris rose to her masthead. The destroyer instantly charged the submarine, which just escaped. Meanwhile they heard the second torpedo strike and explode. When the submarine rose a little later they found the destroyer waiting to pounce on her, but they just had time "to see one little bigger boy instead of two" upon the waters before hastily sinking again.

More Vessels Sunken.

LONDON, June 21.

Two British and two Italian steamers and six Italian sailing ships have been torpedoed in the Mediterranean.

The Imperial Institute.

LONDON, June 21.

Lord Islington has been unanimously elected Chairman of the Council of the Imperial Institute.

France.

German Night Attacks Smashed.

Intense bombardment.

LONDON, June 21.

PARIS.—This afternoon's communique says that three German night attacks north east of the Somme were smashed by a machine-gun curtain of fire. There has been intense bombardment at Vaux wood and Chantancourt.

Fighting on French Front.

Nothing important.

LONDON, June 21.

PARIS.—Last night's communique stated that nothing important had occurred on the whole front, except a lively artillery duel south of Vaux tort.

The Verdun Attack.

Reviewed by Mr. Warner Allen.

ALLAHABAD, June 21.

Mr. Warner Allen, reviewing the Verdun attack as the end of the fourth month approaches, says that the Germans realised in February that it was for them a supreme necessity to anticipate the Allies' concerted attack. They have not failed to destroy the French army, but have not altered a jot of the scheme decided upon by the Allied Governments.

Fighting on British Front.

Enemy Working Party Surprised and Bombed.

LONDON, June 21.

To-night's communique from General Sir Douglas Haig reports mining activity and reciprocal bombardment in the Loos sector, where last night we surprised and bombed a large hostile working party, inflicting numerous casualties.

Italy.

Lively Fighting Near Asiago. Enemy Night Attacks Driven Off.

LONDON, June 21.

An Italian communique reports lively fighting north and north-east of Asiago. Violent thunderstorms have increased the difficulties of our progress. Enemy counter-attacks have been defeated. Alpini took two hundred prisoners. Enemy night attacks on our new positions in upper Boite were driven off with loss.

Turkey.

Turkish Offensive Repulsed.

LONDON, June 21.

PETROGRAD.—A communique says:—In the direction of Bagdad we repulsed infantry and cavalry offensive in the Derghu region with great loss.

Africa.

The War in East Africa.

General Smuts' Despatch.

LONDON, June 21.

The "Gazette" publishes a despatch from General Smuts, who states that the German forces in East Africa number sixteen thousand, of whom two thousand are white troops with sixty guns and eighty machine guns. General Smuts pays a high tribute to all members of his force, and especially to General Tighe's preparations for the offensive and his loyal co-operation. He also praises Bragadier Vandevanter's execution of the turning movement to which the rapidity of our success has undoubtedly been due.

Austria.

Rapid Advance in Bukhovina.

Russian Advance Against Enemy's Communication.

LONDON, June 21.

PETROGRAD.—The Russians are pursuing General Pflanzer's army in Bukhovina very speedily. They covered thirteen miles in a day. It is reported that the Austrians and Germans have sent reinforcements to the Russian south-west front from all other fronts. General Kaledin is pressing westwards to the south of Vladimir and Volynsk with the object of cutting the enemy's communications with Kovel and Lemberg. An extension of General Kaledin's eighty mile front southwards promises to effect junction with the army operating towards Lemberg from Brody.

Important Russian Success.

Defeat of two German Divisions.

LONDON, June 21.

PARIS.—The Russians have defeated two German divisions under von Linsingen west of Kolki. This is an important success, as the Russian advance on Kovel has hitherto been held up at this point.

Enemy's Furious Counter-Attacks.

Russian Captures.

LONDON, June 21.

PETROGRAD.—A communique states: The enemy are continuing furious counter-attacks in sectors on General Brusiloff's front. In the fight on the river Stry on June 17th, thirty miles north-east of Lutzk, we took 3,243 prisoners and seventeen machine guns. In the Lokacz district we recaptured the lost guns mentioned in yesterday's communique and captured 1,200 men and eight machine guns. The enemy are resisting desperately on the Strypa north of Bucacz.

The enemy's extreme right is falling back in disorder and is being vigorously pursued. We have occupied various villages on the river Sereth line. On the Dvina front we are intensively bombarding enemy positions at many points.

Russian Progress.

Austrian Army Cut in Two.

LONDON, June 21.

PETROGRAD.—The Russians have cut General Pflanzer's Bukhovina army into two parts, driving one toward the Roumania frontier and the other to the Carpathians.

Surrender of Germans with Officers.

German Officer's Explanation.

ALLAHABAD, June 21.

The "Russkoe Slovo's" correspondent at the front states that in the engagements around Kreve there were many cases of Germans surrendering in groups with their officers. In the earlier stages of the war this never happened. One of these officers explained that he surrendered owing to the spiritless condition of his men, caused principally by hunger, and added that it is very difficult to keep control over hungry soldiers. The maintenance of discipline has become more and more enormous.

Germany.

The Food Crisis.

ALLAHABAD, June 21.

An exchange correspondent at Amsterdam states that meat rations in Berlin this week will be 300 instead of 360 grammes.

The "Central News" correspondent at Amsterdam says, that Leipzig is wholly without potatoes. In several parts of Germany the food crisis is extremely serious. The "Koelische Volkszeitung" anticipates weeks of still greater difficulty.

TELEGRAMS.

Grave Rioting at Munich.

ALLAHABAD June 21.

Travellers from Munich state that there was grave rioting there on Friday and Saturday. A large crowd including soldiers marched through the streets shouting "Down with the ?). Let us have peace. Many stones were thrown. The Police made several charges.

EGYPT.

Colonel Kelly's Reconquest of Darfur.

Details of Operations.

ALLAHABAD, June 21.

The "Pioneer's" Cairo correspondent gives the following details of the reconquest of Darfur by Colonel Kelly: The expedition crossed the centres of Jenei, El Ela and Aorad on the 9th April, where it remained till May. On the 15th, Colonel Kelly moved forward. A little opposition was encountered. Ten enemy scouts were killed, and on the 17th aeroplanes bombed the village from which our force had been fired on. The next day we occupied Meleit, from which the enemy had withdrawn overnight. We were then about 37 miles from El Fasher and in constant touch with the enemy's cavalry. We continued our advance, and on the morning of the 22nd a running fight was kept up for five hours with the enemy, whose cavalry began to appear in large numbers. The Darfurites were now seen to be occupying strong position about 2,000 yards ahead. They were shelled out of this by our guns, and our camel corps then came upon the enemy's main position, some 12 miles north of El Fasher, consisting of about 2,000 yards of cleverly concealed and very strongly fortified trenches. The camel corps at once retired, and this drew the whole of the enemy's force out of its position. About 3,000 men, considered to be the flower of Ali Diner's army, then rushed forward to attack, but they came under the fire of our machineguns and were mown down, some of them within 10 yards of our line. This disconcerted the main body, which began to waver, and as soon as we advanced they turned and fled. Our casualties at this point were three officers wounded, five rank and file dead, and eighteen wounded, while the enemy losses must have reached a thousand, including most of his leaders. After this fight our force advanced further five miles and bivouacked for the night. The next morning, just before dawn, a force of some 800 cavalry and infantry attacked our square, but was speedily driven off. One of our planes then flew over El Fasher and bombed the concentration of some 200 Darfurites south of the town. Our troops then moved out of bivouac and, with practically no further opposition, entered and occupied the capital. Thousands of rifles have been captured, and the people have been pouring in and handing over vast quantities of arms and ammunition.

United States.

President's Note to Carranza.

LONDON, June 21.

WASHINGTON.—The note daily refusing Carranza's demand for the withdrawal of the United States troops from Mexico has been handed to the Mexican Ambassador. The note rebukes the Carranza Government for the discourteous tone and temper of its last communication.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 21.

The following telegram dated the 19th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—No infantry action was reported from British front and except for heavy shelling at one point enemy artillery also had been fairly quiet. Chief activity was in the air where 27 combats took place, two Fokkers were driven down and hostile reconnaissances were attacked and dispersed.

The most critical phase of the battle at Verdun has now been reached but the big expected attack has not yet been made by the Germans. Enemy actively bombarded the southern slopes of Mort Homme to the north of Thiaumont and made unsuccessful attack on Hill 321. A trustworthy French source computes German losses before Verdun up to the end of May at 415,000. Germans are now employing men of 1917 class youths of 18 to 19 with only three months training.

Victory of Czernowitz is being rapidly followed up and Austrians are in full retreat. No further progress at other points is reported and Austrians aided by considerable number of Germans are making efforts to stem the Russian advance on Kovel and Lemberg.

General Brusiloff informed the "Times" correspondent that if Russians are able to take Kovel the whole eastern front will have to fall back as Kovel is the railway centre which has been useful for intercommunication between Germans and Austrians. Germans are supporting Kovel with all available troops. But it is impossible for them to send a huge force like last year. The fall of Czernowitz must have profound effect on Roumania and the Balkans. This is only the beginning of our summer campaign. The General situation is further improved by the British fleet action which was unquestionable victory for our Allies for the Germans were forced to retire to their base abandoning whatever project prompted their manoeuvre while the British still firmly blockade.

The Italians are making slow but sure advance and repelling renewed desperate Austrian attacks.

TELEGRAMS.

Rainfall Report.

SIMLA, June 31.

The monsoon strengthened in the central parts of the country and Northeast India and weakened in south Hyderabad. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Assam, Bihar, East United Provinces, Central India east, Central Provinces, Konkan, north Hyderabad and Malabar; local in Upper Burma, Bengal, west United Provinces, Bombay Deccan and Mysore. A few falls also occurred in Orissa, Chota Nagpur, Punjab Hills, Gudh and Hyderabad. The chief amounts are—Kyaokpsu 4 inches, Akyah 1, Dibrugarh, Cherrapunji 2, Jalpaiguri 3, Coxs Bazar 1½, Gaya 4, Allahabad 2, Seoni 2, Chanda 1½, Saugor and Nagpur 1, Ratnagiri 4, Bombay 2, Margao and Calicut 2, Karwar 1½, Mangalore, Aurangabad and Pargani 1 and Mercara 3.

FORECAST: Decrease of rain in the Central Provinces and increase in the United Provinces.

THE ARABIAN SEA REPORT: The mails steamer reports fresh or strong winds with rough seas until within a day of arrival.

Calcutta.

The Calcutta Turf Club Case.

Cross-examination of Plaintiff.

CALCUTTA, June 21.

The case against the Stewards and two Secretaries of the Royal Calcutta Turf Club was resumed to-day before Mr. Justice Choudhuri. The plaintiff, Nagendra Nath Dey, further cross-examined by Mr. Langford James, said that he saw a notice in the racing calendar of the 7th October to the effect that any persons bringing the riding boys would be warned off the Calcutta race course and any place where Calcutta rules are in force. He now notices that the notice appeared in all subsequent issues of the racing calendar. The plaintiff was aware that the licences of some jockeys were withdrawn and one was suspended. Counsel pointed out the publication of notices suspending the jockeys and the withdrawal of their licences in the Racing Calendar. The plaintiff was then asked about his attending the meeting of the Stewards. He said that he did not understand when he came out of the room that any charge was made against him. He also said that he sold the bicycle to Budhu, and the question whether it was a sale or present to Budhu was considered by the Stewards. There might be in the possession of the Turf Club a note of evidence which he gave at that inquiry. He had seen that note. There were several important omissions. What was down there was correct. Continuing the plaintiff said that the riding boys could give no valuable information. He did not know how the stables were run. Only experienced jockeys could understand the pace of a horse. The plaintiff said that he relied on the information from the owners and on his own observation. The information supplied by the owners could be supplied by the riding boys also.

In further cross-examination, the plaintiff was questioned with reference to a statement he had made at the enquiry by the Stewards. The plaintiff next described the circumstances in connection with the sale of the bicycle to riding boy Budhu. Witness said that Budhu won a Race of two to one and nobody expected she would win. He did not give information about that horse to anybody. He had asked His Lordship to order the demolition of race stands for personal reasons. He denied that a subscription list was got up to meet the expenses of this case or that Chastan had advanced money for this case. After he had been warned off he ceased to be a member of Partners' Club, which is attended by racing people. Mr. Beattie is the Secretary of that Club, and he has a hotel at Chanderbaggore.

Witness was then shortly re-examined, after which the Court rose.

Calcutta Corporation.

Sorrow for Kitchener's Death.

CALCUTTA, June 21.

A meeting of Calcutta Corporation was held this afternoon Mr. C. F. Payne, Chairman presiding. The Hon'ble Rai Bahadur Gurni Lal gave notice to move the following resolution: That the corporation do take into consideration the provisions of the Government of India Consolidating Bill, introduced in the Parliament and submit any representation that may be deemed necessary.

The Chairman: I am sorry that I have to rule this motion out of order.

Maharaja Sir Pradyot Kumar Tagore moved the following resolutions:—The Corporation of Calcutta has learnt with profound sorrow of the sudden and tragic death of Field Marshall Earl Kitchener and desires to place on record this expression of its deep sense of the irreparable loss which the British Empire has sustained by being deprived of the services of the greatest military commander and organising genius of the age at this critical time when the Empire is engaged in prosecuting the greatest war that has taken place in the history of the world.

A number of Commissioners, Hindu Mahomedan and European spoke on the resolution expressing sorrow after which he said that he had sent the following telegram on receipt of Lord Kitchener's death:—Request that you will kindly convey to the War Office deep regret and sympathy of the Calcutta Corporation at the death of Lord Kitchener.

The following telegram was received by the Viceroy from the Secretary of State:

In reply to your telegram dated the 9th June, the Army Council would be glad if their grateful thanks be conveyed to the Corporation of Calcutta for their very kind message of condolence. The resolution was carried, all standing.

Bombay.

Non-Official Members For Viceregal Council.
Election of Bombay Members.

POONA, June 21.

At a meeting of the Legislative Council at Poona to-day the election by non official additional members, as a whole, of their representatives on the Viceroy's Council resulted in victory for Sir Ebrahim Rahimtullah and Mr. D. M. Wacha. The following are the votes:—Sir Ibrahim Rahimtullah 25; Wacha 16, C. H. Satawad 13, V. J. Patel

12. In the election by non-official Mahomedan members Mr. M. A. Jinnah proved successful, securing 6 votes against Mr. Rafiuddin Ahmed's 3.

POONA, June 31.

At the adjourned session of the Bombay Legislative Council to-day H. E. Lord Willingdon presiding, a Bill further to amend the City of Bombay Municipal Act of 1888 was moved by the Hon'ble Mr. Curtis for first reading. There were three points in connection with the new bill on which much difference of opinion existed and discussions centred round them. The first of these was the clauses which qualified the Municipal Commissioner for nomination as an additional member of the Bombay Legislative Council. After much argument in favour and against the proposal the Hon'ble Mr. Sathé's amendment that the proposal dealing with the nomination of the Municipal Commissioner to the Council be dropped was carried by a majority. Another clause sanctioning increase of pay to Dr. J. A. Turner, the Executive Health Officer of the Corporation for his long and eminently valuable services and an sanctioning his taking up an appointment of professorship of public health in the School of Tropical Medicine to be established in Bombay gave rise to objection. Mr. Lalubhai Samaldas moved an amendment for the deletion of this clause from the Bill. After discussion the amendment was withdrawn and the Bill was referred to the Select Committee in its amended form. The Council then adjourned "sine die."

Work of Local Boards in Bombay.

Reviewed by Government.

BOMBAY, June 21.

The Government of Bombay, in a resolution reviewing the work of the Local Boards in the Presidency during 1914-15, point out that the District Local Boards number 26 and Taluk Local Boards 215, and that the total number of meetings held by all of them during the year fell from 1,406 in the previous year to 1,288, of which 91 were adjourned for want of quorum while no fewer than 35 Taluk Local Boards failed to hold the minimum number of four meetings prescribed in their cases. The Government say that they regard this as most unsatisfactory, particularly in view of the orders passed in the last year's review. As regards the worst cases, if the next reports show no improvement the Government will consider whether the Boards concerned should not be superseded. The average attendance of non-official at the meetings is also declared unsatisfactory. The Government say that it cannot be claimed for the Boards that they have advanced far in the direction of local self-government, but the Government do not discuss this question in view of the report of the Committee on Local Self-Government appointed last year, and of the Government's resolution thereon.

Bombay Share Market.

BOMBAY, June 21.

In the market to-day steady tone prevailed throughout the day with limited business. Central improved to Rs. 2140, Standards to Rs. 1220. Colaba Land and Mill shares were unchanged at Rs. 1335. David steady at Rs. 467½. Crescents steady at Rs. 12½. Currimbhoy at Rs. 247½. Swadeshis closed at Rs. 1650. Madhowjis advanced to Rs. 1410. Indore Malwas were firm at Rs. 308½ and Fazulbhoy's firm at Rs. 486½. Bank shares were neglected. In miscellaneous Bombay Burmahs were firm at Rs. 920, Tata Iron and Steel ordinary at Rs. 171½ and deferred at Rs. 655 and Tramways were firm at Rs. 262½. 3½ per cent Government paper were steady at Rs. 90 and small pieces at Rs. 80-8 for buyers.

Punjab.

Case of Alleged Kidnapping.

LAHORE, June 21.

A correspondent of the "Tribune" writes:—A Sikh boy aged between 8 and 9 and belonging to Thakrala Thana, it is alleged, has been kidnapped by a number Mahomedans belonging to the neighbouring village of Nammal, and when taken there his hair was cut off and he is said to have been made to eat forbidden flesh, thus completing his conversion to Mahomedanism. The boy was subsequently traced to Mansakhal and is alleged to have been recovered with the aid of a Sub-Inspector of Police. The guardians of the boy have brought a complaint under Sections 363 (Kidnapping), 368 (wrongful concealment) and 347 (wrongful confinement to constrain to illegal act) and 298 (wounding religious feeling) in the Court of Bhagat Jagan Nath, M. A., Treasury Officer who, after taking the statement of the complainants, has sent the case to the police for inquiry.

The Galliwan Murder Trial.

MULTAN, June 21.

In the Galliwan murder trial, in which one Allah Wasti, along with Allah Baksh, is being tried for having killed her husband, the evidence of the prosecution being finished, Counsel of the parties argued the case to-day before Sardar Jawala Savai, the Additional Sessions Judge. The accused's counsel dwelt at length on the retracted confession and quoted legal authorities to the effect that a retracted confession could not affect a co-accused, and that no mention of Allah Baksh was made in the first report and there was not an atom of evidence against him. All the Assessors were of opinion that the accused were not guilty. Judgment will be pronounced on the 26th.

The Priestly Case.

LAHORE, June 22.

The trial of four accused who have been committed to the Sessions on a charge of being concerned in the murder of Mr. Priestly formerly Manager of the Alliance Bank, Lahore, will commence before Major Frizelle, Sessions Judge, Lahore, at the beginning of July. The case will be tried in Camera.

Central Provinces.

Death of Ghatate.

NAGPUR, June 21.

The death occurred yesterday of Mr. Narayan Ganesh Ghatate who had recently figured as defendant in the Nagpur Ladies Club case brought against him by Sir

Gangadhar Chitnavis and other Trustees of the Club for breach of promise to pay the donation of Rs. 15,000 for the Club building. The death is reported to be due to the septic poisoning after a sexual operation.

Mysore.

Mysore University.

Committee's Labours Finished.

BANGALORE, June 22.

The Mysore University Committee under the Presidency of H. V. Nanjundayya, C. I. E., have finished their labours and their report is expected to be published shortly. In the meantime the University Bill will be introduced at the next meeting of the Legislative Assembly, which meets on the 29th instant. On that day the financial statement for 1916-17 will also be presented to the Council. Discussions on the budget will take place, it is stated sometime in July.

BRIEF TELEGRAMS.

The Baptist College, Rangoon, has affiliated in Honours in English from June 1916 and also in B. A. mathematics

It is probable that a number of junior officers will shortly be deputed from Bengal to join the Indian Army Reserve of Officers.

General Lake reports from Mesopotamia that on the night of the 19th and 17th June the enemy made unsuccessful attempts to bomb our saps in front of Sannaiyat

The Bank of Rangoon Ltd., has declared an interim dividend for the half year ended on the 31st May 1916, for five per cent per annum, free of income tax.

Mr. I. A. Smyth, Deputy Commissioner, Sagaing, has been placed on special duty in connection with arrangements for the Viceroy's visit to Burma.

Latest Telegrams.

Greek Cabinet Resigns.

LONDON, June 21.

ATHENS:—The Newspaper "Non Asty" announces the resignation of M. Skouliodis, and says that of the Cabinet will probably be announced to-day. It is said that the King has summoned M. Zaimis, but rumours are conflicting.

Enemy Aerodrome Camps Bombed.

LONDON, June 21.

It is officially announced that on the 19th instant eleven of our aeroplanes bombed an enemy aerodrome camp and troops at Er-Arish. We destroyed two aeroplanes on the ground, killing the pilot and the observer and mechanics. One aeroplane, which was about to fly, was burned. We damaged hangars, and probably at least five other aeroplanes were destroyed. We lost three aeroplanes, but all pilots were saved.

Ministry of Shipping.

LONDON, June 21.

The Sub-Committee of the Unionist War Committee on the tonnage problem recommends a Ministry of Shipping, on the lines of the Ministry of Munitions.

AMSTERDAM, June 21.

The Kaiser has pardoned Private Lonsdale, who was condemned to death for insulting an officer at the Doberitz camp.

LONDON, June 21.

The "Nieuws van de dag" states that the steamer "Prinses Juliana," which is sailing for the East Indies to-day, will resume the Suez route.

LONDON, June 21.

PARIS.—Newspapers consider that resolutions passed at the Economic Conference if they are acted upon will provide an effective reply to the enemy's plan of economic confederation of Central Europe. M. Clementel emphasises that the Allies must not be surprised by peace as they were by war.

LONDON, June 21.

SYDNEY.—The Japanese squadron has arrived here. It received warm welcome. Entertainments for officers and men have been arranged.

Victory Through Starvation Impossible.

LAHORE, June 22.

The "Civil and Military Gazette" special cables:—LONDON, June 20th.—The Military correspondent of the "Times" recognising that despite the paucity of reserves the German military machine is intact argues that victory through starvation is insufficient. We must defeat Germany in the field. Conditions are favourable. It remains for generalship and hard fighting to take advantage thereof.

Garden Reach Dacoity Case.

Rewards to the Police.

CALCUTTA, June 22.

In connection with the successful investigation of the Garden Reach dacoity, which ended in the arrest and conviction of the accused, the Government granted rewards to the Police officers and others who gave assistance in the investigation. This dacoity occurred in February 1915. A clerk and two durwans in the employ of Messrs. Bird and Co., were taking Rs. 18,000 in cash from the Bengal Bank to Garden Reach. A party of seven young Bengalees of Bhadrakol class were waiting with a motor car in a lonely part of the road. As the gharry approached they rushed out and stopped it threatening the occupants with revolvers which they were carrying and made off with the money. The District Magistrate of Alipore distributed the rewards which consisted of three watches to three Police officers and money rewards to the nine others.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసస్వామి

వీరి సందేశ మేమి?

ఈ మహానీయుని నామమెరుంగనివా రెవ్వరునుగూడ నీ భగవంతుని నుండేని నేను తలంచెదను. ఆఫీకా ఆమె రికా విరోహి మున్నగు ఖండారములందుగూడ నీమహా నీయుని నామము నిరంతరము స్మరించు భక్తాగ్రగణ్యా లెందరో గలరు. ఈ మహానీయుడు వంగదేశమునందు విఖ్యాత పురాణము. ఆగ్లభాష నీతడభ్యసించిన నేతరులదేశ భాషలును వంగభాషయునుగూడ నీ ప్రజలకు చాల స్వేచ్ఛముగ నే విద్యాభ్యాస మొనరించెను. ఇన్నితనముననే ఈదేశి కై రాగ్యమును దైవచింతనమును కలిగినది. అత్యుజ్జ్వల సద్భక్తి యును సర్వభిచారియగు నీకాంతభక్తివలన నీభక్తాగ్ర గణ్యాలు సర్వేశ్వరుని జగన్మాతకుగా (కాలికాదేవి) సమర్పణ రాధన మొనరించి ఆదేశితుని యుగ్రహమున దైవసాక్షా తాగ్రమును బడసెను. లోకాంతికుడయ్యెను. ఈతడు నిరంతరము భక్తి పరకమై మైమరచి చింతించుచును. ఇట్టి భక్తిమై భిక్షువునిగిగిగి మున్నట్లు భాగవతము నును వర్ణించినది. ఈతని చేత నెవ్వరె భగవద్భావమును స్మరించిన భగవద్భావ పరిపూర్ణ భగవద్భావము నుండేను గానించిన అతడు తన్నయడగుచుండును. సుమగ్ధకాంచనదే ఆతనినే చెప్పదగినది. కాంతానకంబులనన వారసరిగల భీతి మరెవ్వరికిని లేదు. కాంతలను కనకంబులుగానిది యీతడు భజనకంటి గాత్రుడగుచుండును. అతడు త్రికాలజీవించి యీతని చరిత్రము చూచిన వారికెల్ల గోచరము కాకపోదు. ఏలనని ఆమెరవాడకముంచి పీకాగో నగరమున జరిగిన సర్వతర పరివర్తన భగవంతుని ప్రతినిధిగా నిలచి హిందూమత భగ్యములను ప్రపంచమును వెల్లడిచేసి భగవంతుని చిరకీర్తిని గడించినది. వీరే కానంద స్వామిని మన కొనగిన మహానీయు డీరామకృష్ణదేవదే. తల్లి పోతుండు కృతార్థుడై బ్రహ్మ సమాజ సభ్యులుగానుండిన నరేంద్రదేవ వంగరాష్ట్రమునకు దిండిమహితాత్ముడు కాగలడని యంతర్దృష్టిచే నెంగం గలుగునీ పరమహంసరీగ కొరకు పరు విడు కామధేనిపులె నాయుండుని కొరకు స్వయంగాబోయి తన మహిమచేతని నాగ్నించి కంఠస్పర్శమాత్రంబు నాతని పుల కాంకితునినొప్పి హితోదదేశంబున బ్రహ్మచర్య దీక్షితుని గావించిన నంకంబుల నెరవేర్చి నాతని దిక్షానీసరించెను. అమహానీయునివార్త చూడసరించి సంసారములను వదిలివేరి కాశ్యప బ్రహ్మచర్యులై నవాద్యులై సర్వదేశముల సంచరించుచు మహానీయుడని పరమహంసహితోదదేశము లోకమునకు వెల్లడిచుటకు కంఠంబు పరిచేయుచున్న యతీశ్వర బృందకు విదేశానంద సోదరసమితి యను పేర జగద్విఖ్యాతమై యున్నది. పరమహంసస్వామికి వివాహమైనది తన మహిమలనని యీతడు బ్రహ్మచర్యమును నిజపురిచాడె. తన భార్య మానసమును నొప్పించకయే యాతడు సంసారదాం పత్య బంధమునుండి విడుదల కాగలిగెను.

సందేశము

భగవంతుని నిర్గుణుడు. నిర్గుణునిగా భగవదనుభవ మొనరించుటకు సుఖోపాసనను సాధనము. త్రిగుణ మొదలు మేలవ వరకుగల జంగమ స్థావరాత్మక మగు సమస్త భౌతిక కోటియునుగల జీవములును సమణ దైవతములును గూడ ఆనిర్గుణ బ్రహ్మముయొక్క మూర్తిలేగా భిన్నములు గావు. కాళి, విష్ణు, శివ, రామ, కృష్ణ, ప్రభుభావతారములే సమణములు గాన నిర్గుణ బ్రహ్మ సహసించుటకు సమణ బ్రహ్మములలో చాలివారి ఇష్ట దైవతములను వాచివాచిపా సింపదగును. అట్లుపాసింపటలో వారైపోకసాధ్యములను కొరె యుపాసింపరాదు. కొరకతనంద నుపాసింపవలెను. అనగా (పేయింపవలెను. వారికి వాంఛితయును వరపరిగ్రహం ని జ భక్త్యయంతుడగుండే కి ముదిమిని బుట్టిన విద్వయం దేట్టి పేరు యుండునో అట్టి పేరుతో అంతర్వ్యవస్థాపకమగు పేరుతో వర్ణనాతితుడు పేరుతో భక్తుడు తనయిష్టదైవమును ప్రార్థింపవలెను. సర్వతరములకు భగవంతుని జేసుటకు సాధనములేగా భిన్నములు గావుగాన వొక మతముగాను. వేరొకమతమువారి పట్టుపరస భావమును మాపరాదు. సర్వమతసమత్వముండే తలెనుగాని వ్యవతనిరస నముయుక్తముగాదు. నిశ్చలమగు భక్తిగల వారే మతము వారై నామతమునే యుక్తిని బడయుతులగుదురు. అట్టిభక్తి భగవంతుని నిర్వేకుల నామమాత్రములకు గాని లభింపదు. గృహమున కట్టి యావాస భక్తినిభించుట కష్టసాధ్యము.

అందులకు బ్రహ్మచారులే అగ్రము. సత్యవ్రతము శాంతి భగ్య వర్తనము కర్మముతో. సమావాసము విరాగము. భోగములను విరి త్యజించుట. కాంతానకంబులను గర్హించుట నిరంతర స్మరణమునట్టి భక్తికి సాధనములు. అట్టి భక్తిని బడయుటకుందగు నన్నులే మామవులలో నిట్టి గుణములల కరుచుకొనిన వారెవరైనను ఏమాత్రీ వారైనను శ్రీలై నను పునపులైనుగూడ నున్నారే. అయిష్టదైవమునేను చెంది సోకి సంతనే శరీరము పులకించుటయును కనుల మెట్ల వానంద భావములు వర్ణించుటయును అట్టి భక్తిభక్తి లభించినను టకు నూచును. అట్టిభక్తికి కచ్చినవారాయుష్టదేవతాస్మరణము తప్ప వేరుభగ్యములను నిర్వేయిని త్రికాలము సామంధ్యని కర్మలను అనష్టించుటలేదు. ఇట్టిభక్తికి కచ్చుటకు ప్రతిభక్తి యును నిశ్చయ. భావముతో తీరియొచ్చుదెల్ల తన యాష్టదేవతా స్మరణమును కల్పించుకొని ప్రార్థించవలెను. అట్లు నిర్వల మగు మానసముతో ప్రార్థించక కృత్యము గల కట్టి నిశ్చలమగుభక్తి లభించదు. అట్టిభక్తి లభించుట కడసరి మగు నునుండవలయు గూడ సమకూరగలదు. దీనిని శ్రీమ ను పునపులైను గూడ నిశ్చయ ననుసరింపదగును. ఇట్లు సు రించినవారి కిష్టదేవతా సాక్షాతాగ్రము కలుగును. వారంత టిలో తృప్తిపొందక నిర్గుణబ్రహ్మ సాక్షాతాగ్రము నర్థించిన నదియును లభించును గాని నిర్గుణబ్రహ్మ సాక్షా తాగ్రమును బడసినవారు మరల క్రిందిజాతులను రాజాలం. వచ్చినను నిర్గుణబ్రహ్మ సమత్వము విట్టివని నిరూపిత నెరిగిన కిష్టముగాదు. అట్టి యానంద మనుభవైక కేద్యమే గాని బోధింపసాగ్యమైనదిగ దు; కాన నిర్గుణబ్రహ్మ సమత్వమును నిరూపనముననే నిర్గుణసాక్షాతాగ్రము లభించగలదు. అట్లు లభించినవో తీరిత్యయల క తేద మని యు సుఖనిర్గుణముల క తేద మనియు సర్వవిష్ట (పరమేశ్వర) మయం జగత్త్రయము భక్తుడుగ్రహించును. అట్లు గ్రహించినవారు మరల లోకములకు వచ్చినను సుసారములనందుదుగాదు. అట్లు సాక్షాతాగ్రము బడసినవారిలో దైవమచే నావాటితులగువారే మతభావతేయుల కధికారము కల వారుగలదు. తక్కిన వారి కట్టి యధికారము లేదు అట్లు సాక్షాతాగ్ర మొనరించిన వారి వాక్యములు భగవద్వాక్యములవలెనే లోకాలచే స్వీకరింపబడును. అని ఆమహానీయుడు ముద్రపించెను. ఇట్లు చేయుట కెల్లవారును ముక్తముగ ప్రయత్నింపవలెను. మఱు చేయుటలేనిది. ప్రయత్నము ఫలము భగవదధింపెను. ఇట్టి ప్రయత్నములన నీ జన్మమున భగవత్సాక్షాతాగ్రము కావచ్చును ఆ భక్తి స్వభావమే గాదు. ముందటి జన్మమునకు కలుగజగము నంటిది. ఇట్లు చేయుటకు శ్రీమహానీ చుడావరణ నైత మధికారము కలదు. ఆధికారము లేనివా రెవ్వరునులేరు. మనము కాలము నెన్నియో విధముల క్రయించుచున్నాము. ఇట్లు దినములకు రెండుగంటల వ్యయముచేరాదు. ఆ రెండుగంటలలో కెల్ల వాచ్యమున 4 మొదలు 6 గంటల వ్యయము అరరాత్రి మును గాని నిశ్చయము గల నున్న తిరిని నిశ్చల భావముతో అట్టి ప్రార్థన మొనరింపవలెను. తనవో జగత్సర్వము లేని స్థలములేని ప్రార్థింపవలెను. లేకున్న మనశ్చలము నది కట్టవలెను. శ్రేష్ఠము శిష్ట, వైష్ణవము విష్ణుని, శాక్తేయులు కాళిని, గాథాపత్యులు గణపతిని, శ్రీ ప్రభులు శ్రీమహానీయుని మహాత్ములను; తక్కినవారు వారివారి దైవములను రామకృష్ణ మహిమోద్యవ తారముల నునుగూడ నిట్టి రీతిని భజింపదగును. తరింపదగును. సోదరులారా, సోదరీయలుగారా! మన రామకృష్ణపరమహంస బోధ నామృత మెంతమధురమా మికిపుష్కరితమైనదా? ఇతర శ్రవకలన నీశ్రవకలనకల భేదమును మిగలగ్రహించితిరా? కలియగలనందలి ప్రపలనధ్వంసులకు సుఖభయము ముక్తి సాధనము నుకదేశించుటకు భగవంతుని యంశ విట్టక తంపిన దని తలంచుటకేమి యధ్యంతరముకలదు. లేదు, మిగిలిన నీ ముఖ భూతము ననుసరించి దైవ సాక్షాతాగ్ర మునుబడెని లోక సేవచేరే లంపును. (గొప్పైన ఆఫ్ శ్రీరామ కృష్ణ దేవ) అను గ్రంథ మాంగభాషన ప్రాయశఃపియించుటచే అంతరి సారాంశమునిల్లు క్షుప్తముగా వివరించితిని ఆగ్రంథము రత్నాకర మునుకల యితకేమోకాదు. ఆమహానీయుని యాశీర్వాదముని మిరందగు భక్తి భావ లగునగు గాక గృహములకట్టి భక్తి కష్టసాధ్యమగుటచే గృహభక్తి మనమునకు వెలుగిడునామతస్పికవెల్ల వారును ప్రయత్నింపవలెను. సాధనాబలమువారికి సమాకారముకాకపోదు. గృహములగు తనభివృద్ధిపరంకిని భగవంతుని స్వామి మొనరించిన పరమోదదేశమిదిగాన నట్టిసోదరములు సోదరీయలుగ గూడ నీయుదదేశమును గ్రహించునని జేడెను. - రామకృష్ణ సేవకడు.

తునివార్తలు

(యాన్వేషణ విశేషవిధమునది.)

కాలసితి.

తుని వార్త 18:—ఈమధ్య వారముదినములు మునుకు పట్టి కర్మము మిక్కుటముగ నునీరది. ఇంతగా నిపుడు కురి యుంబులేదు. కాని లోలకరి వాన యనుకూలముగ నే యున్నది చెప్పవచ్చును.

యూనియను.

కాసిటరీ ఇనస్పెక్టరు కొత్తవారు వచ్చివారు. వీరు మునుకుగా వని మామవారేగాని వెయకటివారే మంచివారని అందరనుకొనుచున్నారు. గ్రామపాఠశాలస్థలము గురించి వీరు అంతగా బాధులులేనికొనుట కష్టపడెను. బ్రతుకము గృహ నిర్మాణము మొప్పుగానున్నది. ఇంట్లు కట్టుకొనినెదర ఆక్రమణము బెడరించి ఇంట్లు లెగగొట్టించే పద్ధతి బహుళదేశవని ననుచున్నాడు. ఆగంభములో నీ శిల్పముంచి అనవసర శ్రమ కలుగజేయని యెవల చాలమేలు. కాబట్టి ప్రసీదే. టుగారు అప్పదెప్పుడు వచ్చుచుండు వారేగావున యీ సంగతిని గురించి తిరుమైన యేర్పాటు చేయించుటకు ప్రార్థింతులు. మాట్టణము కొలది దినములలో ముగిసిపోలితి కావచ్చును. పునాభివృద్ధి అతిశయించుచున్నది. ఇప్పటికి నూతన గృహ నిర్మాణ ముట్టి ముగిసిపోలితి భోగకరము గానుండు విధమున నుండలొకన యూనియను వారు బాడవలయును.

గుంటూరు నీయరీ ధియేటరు.

ఈకంపెనీవారు మొన్నటి దినము మాపురమున నునం దిన పరిణామకాటకము ప్రదర్శించి నాటకమున నెటులెండు నో ఒక పాతము పాసలను బోధించివారు. అప్పటినుండి ప్రస్తుతము మాయూరమును సురభికంపెనీవే సమాజముగ రోతిపుట్టి వెంటనే వెదలి పొచ్చుని యుచున్నాడు. అంతి మనోహరముగ ప్రేంపెనీవారు నాటకమాడివారు. మాట్టణ మున తరు నాటకకాలావసరితరు. అందుచే ప్రేక్షకుల కక కాళము లేకపోయినది. ఇందు శ్రీపాత్రమును భించిన వాను మంతరాత్మ గారియొక్క భావకాశక్తి, రసహాసము, అభినయము, నటన మొదలగు అమృతకీర్తి వర్ణనాతితము. వారి ప్రసాదరావు గారిమాట చెప్పకకలరే లేదు. తక్కినవారు గూడ తమతర వేదముల ననుకూలముగ నేకావీరారు. రాజా చింతలపాటి సూర్యనారాయణరాజు బహద్దరువారు దమచేసి చాల ఆనందమును బొంది కంపెనీవారిని పొగుక సత్కరించివారు.

హైదరాబాదు.

ఈ వర్షము ముగ్గులు ప్రేమలు ఫలితములు చాలా వాగుననే యున్నవి. ప్రకృతికాత్మము పుష్పగోనిన వారం దను కూడ జనముండుట బాడే నా పాతముల బోధించు డిమాను హేత్యురారు గారి ప్రజ్ఞావిధము కల్పించవలసి గాకు న్నది. వారికి విద్యార్థులయెడ గల అభిమానము దమ మొదల గు నుజములు గణనాతితములై యున్నది. వీరు యుండు మంకి యభివృద్ధిలోనికి వత్తున గాక యింకే మునున్నాము.

గాన పరిశ్రమ.

మండపేటనుండి సుమారు 10 రోడ్ల వయసుగల వ్రా మ్మగ చిన్నవాడు జనమని సహితముగ మా పురమునచ్చి ఆ ద్భుతముగ పాడుచు నోటితో మృగంకము చాయించుచు లకు వర్షమందగల వివేకువాదీయల కానందము. ఆశ్చర్యము కల్గుకట్టుగల తన పూర్వజన్మ సందర్భి కనబరచుచున్నాడు. మునుకు వచ్చిన కొలది ఈ వానిని కత్తి భరతఖండమున మి క్కిలి ప్రసిద్ధిపడే మునుకుటకు సందియములేదు.

సిక్కుబాటు, నెత్తుకొని పోవుట

కావూరు, జూన్ 21—టిగ్గియ్యారు పతికొనిలేవుడ డిల్లెచాగ్గి మునున్నాడు:— టిగ్గిలాలావా వాడుపుష్కర నోకసిక్కు బాటుని, 8,9 సం॥లు వయసుగలవానిని, పాత గునున్న నయ్యారే అను గాగియును నున్న మహాత్ముడి నుజు కొందరెత్తుకొని పోయి. కుర్రానిని జబ్బును కట్టించి, తన చూచి మాంసముల వృత్తినిబెట్టివారి మహాత్ముడిని మత యుక జేప్పి కుడకావాండు పోలిన నుబుధ్ కెత్తున గాని సహాయమున కనుగొనబడెను. ఈతనితోమకు లెప్పుడు మహా త్ముడి నులములు ప్రెజిడెంట్ భగవత్ జగ్గూత్ పేరున, గారి యెటుట ఫిర్యాదుచేసి. క్రిందిఅధికర ఫిర్యాదులవాం జాత్యులముకట్టుకొని కేసును పోలీసువారి వశ మొనర్చెను.

[illegible]

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వైరా దేవస్థానములలో 1916 సంవత్సరం ఏప్రిల్, మే నెలలో రాబడిన బంగారు వైరా యాదగివ కనిపవానిని యా జాన్ నెల 26 తేది వరకు 11 ఘంటలకు తిరుపతి దేవస్థానం కజానావద్ద యేలం వేయబడును. యేలంలో సవాలుచేయ కోరువారు దేవస్థానం కచ్చేరీలో ముందాడిగా గూపాయలు 100-0-0 సంచికారము కట్టి సవాలు చేయవలసినది.

మూడు మొత్తం.

- 1 బంగారు భూమి 30 కుంకున తులూ 1001-0-0
- 2 బంగారు నాణ్యములు ఒకలాటు 11 రకములు.
- 3 వాడిభూమి 1000 కులూవంతున తులూ 6975-0-0
- 4 వాడినాణ్యములు ఒకలాటుగా 6 రకము
- 5 హరిరూపాయలు కెండులాటుగా రూపాయలు 3248
- 6 కేడ రూపాయలు భూమి 1000 కుంకున రూ॥ 4865
- 7 కేడ రూపాయలు ఒకలాటుగా రూపాయలు 474
- 8 తాంబూ ఒకలాటుగా శేరు 678
- 9 కస్తూరి వైరా
- 10 బిడివైరా

P. Rama Row,
for Vicharanakartha.
17-6-16
(481-20.6-16)

ప్రకటన

ముగ్గురు బ్రూక్ టీచర్లు కావలెను. గుంటూరు డిస్ట్రిక్ట్ రేవల్యూటూరీ ధూళి పూడిగ్రామములో 1916 నెల జూలై నెల ప్రారంభమునంచి ఫాపించబోవు ఇంకొకటి సెకండరీ స్కూల్ కు బ్రూక్ టీచర్లు మెట్రిక్యులేషన్ టీచరు 1 రున్న బోవర్ సెకండరీ బ్రూక్ టీచర్లు యిద్దరును కావలసియున్నారు. ప్రథమ టీచరుకు నెల 1 టీకి రు 35-0-0 ల-చొప్పునను మిగతా యిద్దరు టీచర్లకు నెల 1 టీకి ఒక్కొక్కరి రు 15-0-0 చొప్పునను జీతములు యిచ్చుటకు నిశ్చయించినాము. కాన బ్రూక్ టీచరు వారు, బాలురకు బోధచేయ నేర్పుగలవారు వారికి పుండుకోగ్ని సర్టిఫికేట్లు యోగ్యతా పత్రికలతో దిగువ సంతకము చేసిన నాపేరు ది 30 జూన్ లోగా దరఖాస్తులు పంపుకునే యెడల అంగీకరించ బడును.

ధూళిపూడి } ఇట్లు
సెకండరీ స్కూలు సంఘము. } తటవర్తి బావయ్య,
14-6-16. } కార్యదర్శి.
(480-17 6-16)

ప్రకటన ధర వివరములు.

కోట్ల ప్రకటనలు, వేలం నోటీసులు, మ్యూచి సిఫలు ప్రకటనలు వైరా వంక్రికి 0-3-0 వంతునను, స్వభావ ప్రకటనలు వంక్రికి 0-4-0 వంతునను సంఘసంస్కరణ విషయములు; ఏ నా హములు, జనన మరణాది విషయములు, ఇత్యాదులు వంక్రికి 0-2-0 వంతునను చాజీ చేయబడును. వంక్రికి లెక్కకు రాని ప్రకటనలు అంగుళానా సకు తకవకు 1-0-0 వంతున చాజీ చేయబడును.

రూపాయ చార్జీకి తక్కువ ప్రకటనలు ఒప్పు కొనబడువు.

బేషధముల విషయమైన ప్రచురణములు నీతి బాహ్యము కాని భావనో వ్రాయబడవలెను. తేనిచో సుపాదకీయ సవరణములని లోబడును.

కోట్ల ధరల వివరములు తెలియ గోరు వారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాసి తెలిసి కొనవలయును.

ప్రకటన కాభివ్యక్తుడు
ఆంధ్రపత్రిక,
హైదరాబాద్ 212 నెలము.

స్త్రీ జనమునకు ముఖ్యమగు భూషణము. చక్కని తలకట్టు. వట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనికోజముల కోరని స్త్రీలుందరా? కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు) బిడ్డ శ్రీలక్ష్మి తప్పని పరి. మెడనుకు పనిలెట్టువారలకును శ్రీలక్ష్మి, చప్ప బుయ్యేలేదు. ఉష్ణాధిక్యమున తలచల్లబడును, నొప్పిపోవును, బట్ట తల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిక్కిలి మనోహరమగును. మైసూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుముతి బడసినది. దీని ప్రాధాన్యత విశేషముల బాగుబడు కిదియేదాము. ఉత్తర గ్యారంటీ ప్రాచీన, ఇయ్య నేల. దేశమందంతటను వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడవచ్చుచో కెంటు నే వాడును. నిర్భయముగ సంతోషమును గలిగింపగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో ఎల్లప్పుడును మీరే విడవదలాలను. హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండ్లు ఏదో మొక సామాన్యపు మానె చూపి "ఇది చాలచుంది. మిక్కిలి చాక" యనికెప్పి దానిని కొనుగోని తెప్పించువారు. ఆహుటలచే మోసపోవును. ఆ మానె లలో వారికి మిక్కిలి లాభము వచ్చుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నారు. కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్ మాక్కు చూచి కొనుడు. ఒక సీసా రు 1-0-0. ఏ. పి. రు 0-4-0 3 సీసాలు రు 2-10-0. ఏ. పి. రు 0-7-0 సోలువజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్స్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 55, బామ్బాయ్ సీట్ మార్కెటు, బొంబాయి మదగారు వజెంట్లు- మహతా పురుషోత్తం మూర్తి, 29, చెనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి. సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అతిశుభ్రపు రక్తములన జనించుబాధ్యులకు కీరీటమంతటి మందు. తుగువును, చచ్చును, గండములను తొంద్రను, పాలనోష్ణులను అన్ని విధములనన గలుగు సర్మకోగములను పోగొట్టును. మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి 28 వనాపధిసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను సుఖ్యరత్నము అన్ని విధములైన రోగములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, చులబద్ధకమును కార్మికబంధువుల నోష్ణులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాలోగ్యమును గలగ జేయును. 18 లోహలవర మందుటకు 4 బెన్సెల బుడ్డిలలో అమ్మబడును. ప్రాప్తి:— పి. డి. సావంత్. గళక. వననవాడి నం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

కావలెను ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యపట్టణము నందును ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్త చందాదార్లను కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను. వ్యవస్థాపకుడు.

విన్నపము. ఆంధ్రపత్రిక వ్యయమున మా ప్రతినిధి మ॥ రా॥ శ్రీ, కై. పా శేషాద్రిశర్మగారు దత్తమండలములలో సంచారము చేయుచున్నారు గాన వారిని ఆదరించి పత్రికకు తగు ప్రోత్సాహము చేయ, దత్తమండల వాసులు ప్రార్థితులు. మేనేజరు ఆంధ్రపత్రిక.

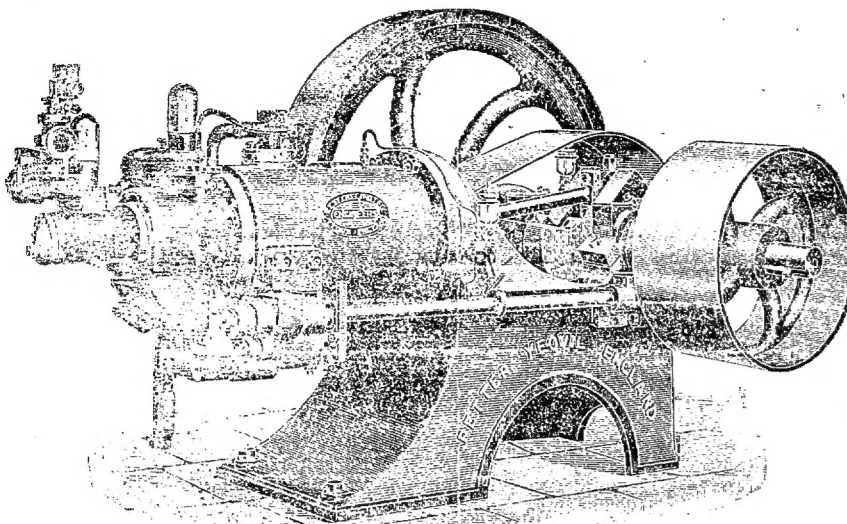
పాణ్యము మామిడిపండ్లు ఏమి ఆశ్చర్యము!!! ముక్తసిద్ధమైన పాణ్యము మామిడి పండ్లు రుచి చూడలేదా? మధురమున అమృతము! దేహమునకు ఆరోగ్యమున! నెల స్వల్పము!!! ఇదియే మంచి సమయము!!! 1. దిల్ ఫలండు 100-కి రు 8, 2. మిట్టి రు, 15 3. అల్పాపి రు 8, 4. మధ్యపాక్షపండు రు 10, 5. జిహా గిరు రు 20, 6. మనోంజు రు 15, 7. మోగోబా రు 15 8. ఆల్ ఫలం రు 20, 9. లోకాపండు రు 3, 10. దిల్ ఖుక్ రు 8, 11. ఖర్జూరు రు 4. ఇంకా నానాభాతులు సిద్ధముగ వచ్చును. తెలిపి ఉచిత పండ్ల అంట్లున్నాయి. కిరీటమున్నా మోగోబా తును, క్యాటలాగు పంపుచును. నైకము ముందుగా పంపకల యను:— పి. వి. మాధవరావు ఎన్ డి బ్రదర్సు, 220 పాణ్యము, కర్నూలు జిల్లా.

ప్రపంచచరిత్ర మూడవ సంచిక వెలువడినది. గ్రంథకర్త:— గా. హరిహర్ వ్రేతమరావు. ఎం. ఏ కై లినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుపంచిలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపనుచు లేదు. సిద్ధమయిన సంచికలు పి. డి. గా పంపుదుము. యువవాడు:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (27) 145, కాంపి, చెదరాణి అండ్ బ్రాదర్సు.

కుదరాసు మోటారు ఇంజనీయర్లు 288 24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు మాంటూరోడ్డు పోస్టు, మదరాసు. మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానమును, బోధనాభ్యాసముల గలవరకును, ప్రత్యేక గమనిక:— కారునూరిద్యాన్లును ఉచితముగ వనతియ్యబోజనాదీకములను ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభమగును, రయాలైన సైనాకరికి శిష్యాత్వములును, స్వల్ప సంఖ్యలో దీక్షింపబడును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

పెట్రోల్ వేటెంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

సులభముగా యంత్రములును - చక్కని పనితీరు - స్థూలనిర్మాణమును, నిరాటంకముగా ముచ్చటైన స్వదేశీయ కుయంత్రములను గొప్ప ప్రతిభావలనెచ్చినవి. అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములను అపరిమితమున (Crud నమూనాలోనైనను, మంచి చమురుతోనైనను, నిజమున్న నూనెతోనైనను, చక్కగా పడుతున్నవి.

పెట్రోల్ ఇంజనుల ప్రత్యేక ఉపయోగములు.

- 1. తనంతటనే శీతలీకరించే రబ్బరు బాంబులను గొట్టము గలదు. ప్రారంభించబడిన నై లెంపు ఆవరణములేదు.
2. తగులబడిపోవడమును రక్షింపగలగొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని వారములలో చెడి పోవును. ఇటు కొన్ని వర్షిర ములకు చెడిపోవును.

3. ప్రేముడు విత్తించి పోయియున్న, ముగ్గులు స్వాధీనమున నుండును. 4. కట్టెకలుబడుట మిక్కిలి తక్కువ. నడుపుటకు వాడవలసినంతకు పై నెక్కువనుచును కృతగాకాలకు 5. త్వరలో పడవలపరచుచు ఏ పరిమాణపువానినైన 6 నిమిష ములలో నడపవచ్చును. 7. బలకరములయిన పంచేయ భాగములకు కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, స్థూలముగా నిర్మించ బడిన కుటుంబే ఎక్కువకాలము పనిచేయును. 7. పీటరు ఇంజనులు విరాములు లేకుండ పనిచేయుటకు తగినవి. 8. పనిచేయు భాగములు బహు కొద్ది కురుటచేత నిర్మాణమవుతున్నవి. 9. మాఖ్యముగ పనిచేయుభాగములకు లేక చక్కయినను అపాయము సంభవించినప్పుడు నూతన స్పర్శలు తనంతట ఆగిపోవును. అందువలన యంత్రము నిజముగా కావున సుగృహీతముగ నుండును. ఆ సేకరిమాణములలో స్థావరము ఉన్నది. తెలలగుని, ఇతర విషయములకుగని దయచేసి మాకు వ్రాసికొనుడు.

బెను ఆండు కంపెనీ, లిమిటెడ్, ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

150 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆంగ్లమున కావ్యమును పాఠకుల స్వాభావిక మైన కొన్ని విధులను అనువదించుటవలన నే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆంగ్లమునందును కలగజేసి రసించుటకును దృఢగ్రాహియను ఆయాస్వధిని ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము ఇవాడుగా నీయబడును. నామ చార్జి యు మేమే భరించింపవలెను. మొదటి వ్రాసినది. 219 నైద్యశాస్త్ర మునీరింగ్ గోవిందజీ, ఆరంభకవిగారి వ్రాసినది, 151, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

వైద్యవిద్య
దీనియందు మొదటగ వైద్యబోధనలు నిండియున్నవి. 144 పుటలుగల పుస్తకము మీ యింటివద్ద ఏ కన్యులలో ప్రాసేదీ భాగ్యము కూడ లేక మీకు యిచ్చించేటట్లు వుంటే తీసికొనటకు నివ్వమనేదా? నేడే ఒక పుస్తకమును వ్రాసినది. రాజశేఖర వారాయణజీ కేకేటే, 188 20, చై నాబాదరోడ్డు, మదరాసు.

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.
లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

ఈ మురబ్బును సాలామిసిరి కాదని గాఢపురపురానికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అట్లు నిర్ణయించుచు వోలెంటరీయో లోనుముగా పాడవచ్చును. ఇరవైవయ్యల వ్యయముతోనే ధాతువైపును పరిగెడగొట్టవలెను. బహుమతి, పరిణామములకు దాఖలు నడపవలెను. ఈ సాలామిసిరి మురబ్బ నేలించి యెడల అట్టి దాఖలు లోనికి వేసి బహిర్యసంహన్లు లయ వ్రాకొనుచు చిర కాలము నాఖుగా జీవించురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బునల్ల ధాతువు ప్రత్యేకముగాను, వ్యక్తు లితము మానున, ధాతువు మాత్రముతో కలపింపుట మానన, నీగుచుకను మానున, 2 మామూలవ్యాధి మానున, విశేషబలము కలగన, 3 క్రమము గృహియగును, ఆకలి యెక్కువ కాగును, చర్మము ఎరువడవచ్చును. సాలామిసిరి అనునది బి.బి.బి.బి.బి. ఇది కాబూల్, కాండహార్ జేతములలో వైరగుచున్నది. అక్కడ జేతము ఈ.ఎం.ఎ. 2 శేషముగా తీసికొని మనదేశపు 4 గుర మనస్సుల బలము ఆశేతమున ఒకమ:పి: గలను. వై మురబ్బును వేలించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారచేయబడి యున్నది. 1 డబ్బాకు 15 రోజులు ఉపయోగించిన దాకల్ల ధూర్తిగలదును కలుగును. 28 డబ్బాకు ఉపయోగి చివో జన్మాంతరము వరకు గుణ మిచ్చును. అనునది వచ్చి: వార్షికులతో పంజరమున.

15 తులారు, డబ్బీ కల య. 2-0-0. తపాలకర్ను 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్. ఢిల్లీ షేద్దులు, నె 5, అనవ్వరోడు, బెంగళూరు సిటీ.

ఆమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి కల 0.8-0.

తలనొప్పులమాన్పును, వాయువు పోట్ల బోగొట్టును పార్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లబోగొట్టును వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు.

ఆమృతాంజనము డిహ, 7, రెండు శెట్టిబిది మదరాసు.
కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గొఖలేగారి చక్కని రంగుల చిత్రపటము
ప్రతి 1-కి కల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి.సి. భర్త్యులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
హనువాద్వ వెం 212, మదరాసు.

తెలుగు
ఆనందవాచక పుస్తకములు
మొదటితరగతినుండి చాలుగతరగతిజకును మాయొద్ద సిద్ధముగావున్నవి. ఇవి క్రింది జేరిన సిహతులను ప్రాస్తూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, మాచి వర సిహంతులు బి. యె; డి. టి. గారి చేతిను, పానుంటి ష్రీ:రసింహోరావుగారి చేతను రచించబడినవి నుటియు మొదటి మూడు తరగతుల నాచక పుస్తకములకు డైరెక్టరు గారు 1916 వ సం జూలై నెల 9 వ తేదీన పార్టుమెంటు బార్డింగెట్టులో పాతకాలలకుం దుయోగింపవచ్చునని అనుమతి యిచ్చియున్నాడు. ఒక్కొక్క పుస్తకమునకు మిక్కిలి మందరములైన సాదాపటములును రంగుపటములును నన్నవి.
ఆనందవాచకపుస్తకము, మొదటితరగతి రూ 0-2-0
" రెండోతరగతి రూ 0-2-6
" మూడోతరగతి రూ 0-3-0
" చాలితరగతి రూ 0-4-0
N.B:-ఎక్కువగాకొన బుక్ కెల్లర్లకు విషయవీక్షకుడు, 235 ఆర్. వెంకటేశ్వర అండుకో,
ఆనందా ముద్రాలయధికారులు, సుంద్రాను.

అ మ్మ బ డు ను
బిట్టు బ్రయిడిత్ సహా సెమిమిలిటరీ జీనులు
జమీందారులకును, కలెక్టరులకును, డిప్యూటీ సర్పంచ్ లకును,
వాడుకకు తగినవి. కొన్ని మాత్ర మే గలవు.
కదినువచ్చి మూలలోపు పిలలకు యోగము చిన్న సింగునైకిలు, దీని ప్రేము 16
అ సులూలు లు 21x1 1/2 అ గురిచాలు, రెండు గంటలు, ఒకమపు, బ్యాక్ సీటు
విడితో సహా గలను. కినుక్కు తెలిపికొనగోరువారు:-
ఏకాంబంం ఆంకుకో, మర్నూపు, అంకు కమిషన్ పజంట్టు,
425 18, సెకిండులైక్ బీచ్ మదరాస్.

కుంకుమ పువ్వు
స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొంకును. కొనువాగు సూర్యమారును
గమనింపుడు. కరస్పాడ్ డెవస్ మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
53) 21, హమ్మంబిది, బొంబాయి.